

**Uitvoeringsprogramma
vergunningverlening | toezicht | handhaving**

2024-2025

Gemeenten Harlingen en Terschelling

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
2 Organisatie, beschikbare en benodigde middelen	4
2.1 Organogram	4
2.2 Beschikbare personele middelen	5
2.3 Begrote personele kosten en externe kosten	6
2.4 Borging beschikbare en benodigde middelen	6
3 Programma VTH breed: Waar zetten we op in?	7
3.1 Inleiding	7
3.2 VTH brede activiteiten 2024 en 2025	7
3.3 Borging benodigde middelen	10
4 Programma Vergunningen: Waar zetten we op in?	11
4.1 Doelen 2024 en 2025	11
4.2 Raming reactieve inzet 2024 en 2025	11
4.3 Activiteiten 2024 en 2025	12
4.4 Borging benodigde middelen	17
5 Programma Toezicht & Handhaving: Waar zetten we op in?	18
5.1 Inleiding	18
5.2 Raming reactieve inzet 2024 en 2025	18
5.3 Activiteiten 2024 en 2025	19
5.4 Borging benodigde middelen	22
6 Programma Boa's, APV en bijzondere wetten (Harlingen)	23
6.1 Doelen 2024 en 2025	23
6.2 Borging benodigde middelen	26
7 Milieu en VRF-Brandweer	27
7.1 Doelen 2024 en 2025	27
7.2 Toezicht en handhaving FUMO	27
7.3 VRF-Brandweer	28
8 Methodiek evalueren en monitoren	29
8.1 Lokale taken	29
 Bijlagen	 30
Bijlage 1: Overzicht personele bezetting VTH Harlingen en Terschelling	30
Bijlage 2: Risicomatrix toezicht Harlingen 2024 en 2025	32
Bijlage 3: Jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fryslân basistaken 2024	33
Bijlage 4: Monitoringstool doelen en acties 2023-2026	34

1 Inleiding

Dit uitvoeringsprogramma (UVP) vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), is uitgewerkt voor de gemeente Harlingen en Terschelling. Vanaf 1 januari 2022 vormen de beide gemeenten een gezamenlijk team dat een groot deel van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uitvoert. Dit uitvoeringsprogramma (UVP) is van toepassing op zowel de gemeente Harlingen, als de gemeente Terschelling. Daar waar specifiek gesproken wordt over individuele aspecten van de gemeente Harlingen of Terschelling, zal dit benadrukt worden.

Het UVP is een werkprogramma dat we elk jaar maken. In dit UVP geven wij aan welke vergunnings-, toezichts- en handhavingstaken we in 2024 en 2025 uitvoeren en welke capaciteit en financiële middelen nodig zijn om de gewenste resultaten te behalen. De aard van de VTH-werkzaamheden zorgen ervoor dat de werkzaamheden nooit volledig voorspelbaar zijn. Dit UVP bevat ambities voor 2024 en 2025, maar laat ook ruimte voor de uitvoering van werkzaamheden die ad hoc opkomen.

Het opstellen van een UVP is een verplichting op grond van artikel 18.19 Omgevingswet, in samenhang met de artikelen 13.5 en 13.6 van het Omgevingsbesluit.

Visie VTH

Het behouden en bevorderen van een leefbare, veilige en duurzame leefomgeving. We voeren VTH-taken uit en de basis moet op orde zijn. We zijn klantgericht en streven ernaar om met elkaar nieuwe initiatieven en ontwikkelingen mogelijk te maken. Dit doen wij terwijl we er tegelijkertijd op toezien dat dit volgens wet- en regelgeving gebeurt.¹

Koppeling met VTH-beleid

Dit uitvoeringsprogramma dient gelezen te worden in samenhang met het VTH-beleid van de gemeente Harlingen en het visiedocument VTH gemeente Terschelling.² In dit uitvoeringsprogramma geven wij aan welke van de in de beleidsstukken genoemde werkzaamheden wij deze periode beogen te verrichten. Er is daarbij rekening gehouden met de genoemde doelen en prioriteiten. Op basis van de beleidsstukken is er een aantal aandachtspunten verwerkt in dit UVP:

- uitvoerders van het beleid hebben behoefte aan leesbare en concrete stukken;
- er moet geen kloof zitten tussen het beleid en het uitvoeringsplan;
- goede afstemming tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving is cruciaal.

In het beleid zijn doelen gesteld voor de uitvoering en handhaving voor de periode 2023-2027. In hoofdstuk 3, 4, 5 en 6 van dit uitvoeringsprogramma benoemen wij de concrete acties die wij dit jaar uitvoeren om deze doelen te verwezenlijken. Alle doelen en acties zijn overzichtelijk gemaakt in de monitoringstool (bijlage 4).

¹ VTH-beleid Harlingen 2023-2027

² Visiedocument vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH) fysieke leefomgeving gemeente Terschelling

Prioritering

Bij iedere vernieuwing van het beleid bepalen wij de prioriteiten aan de hand van een risicoanalyse. Met de risicoanalyse brengen we de negatieve effecten en de kans op overtreding van de regelgeving in beeld. De inschatting van de risico's voor de leefomgeving is richtinggevend bij het stellen van prioriteiten bij het stimuleren en/of afdwingen van naleefgedrag.

De prioritering wordt vertaald in dit uitvoeringsprogramma en bepaalt hoe wij de aanwezige capaciteit binnen de gemeenten inzetten. Bij de jaarlijkse evaluatie (deze evaluatie heeft door een capaciteitsprobleem dit jaar niet plaatsgevonden) van het beleid en uitvoering(sprogramma) checken

wij of de prioritering zo nodig bijgesteld moet worden.

Bijvoorbeeld omdat overtredingen vaker voorkomen en/of een groter effect hebben dan verwacht. Uiteraard spelen ook politieke context en maatschappelijke ontwikkelingen hierbij een rol.

Hiernaast wordt de top 3 (met een hoge prioriteit) uit de beleidsstukken van Harlingen nog even kort belicht. De activiteiten met prioriteit 'Hoog' pakken wij zoveel mogelijk met voorrang op.

Top 3 hoogste prioriteiten Vergunningverlening en Vergunningtoezicht	
Gevolgklasse 2 (bouwactiviteit)	Hoog
Monument (incl. beschermde stadsgezichten) complex	Hoog
(Brand)veiligheid	Hoog

Top 3 hoogste prioriteiten Handhaving	
Illegale bouw	Hoog
Strijdig gebruik (woning/kantoor/detailhandel/bedrijf/horeca/maatschappelijke bestemming)	Hoog
Illegale huisvesting	Hoog

Top 3 hoogste prioriteiten Milieu	
Afvalverbandings- of afvalmeeverbrandingsinstallatie	Hoog
Opslaan in ondergrondse opslagtanks van vloeibare brandstof, afgewerkte olie, bepaalde organische oplosmiddelen of vloeibare bodembedreigende stoffen	Hoog
Opslag gevaarlijke stoffen	Hoog

Voor Terschelling geldt dat de top 3 prioritering voor vergunningverlening en vergunningtoezicht is toegespitst op het bouwen van (nieuwe) woningen, gevolgklasse 2 bouwwerken en de (brand)veiligheid van bouwwerken. Voor handhaving gaat de hoogste prioriteit naar het oneigenlijke gebruik van woningen.

Deze prioritering betekent ook dat andere zaken minder aandacht krijgen of niet, dan wel niet direct, worden opgepakt. In de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 wordt verder ingegaan op de prioritering per afdeling binnen VTH: Wat doen we wel en wat doen we niet?

2 Organisatie, beschikbare en benodigde middelen

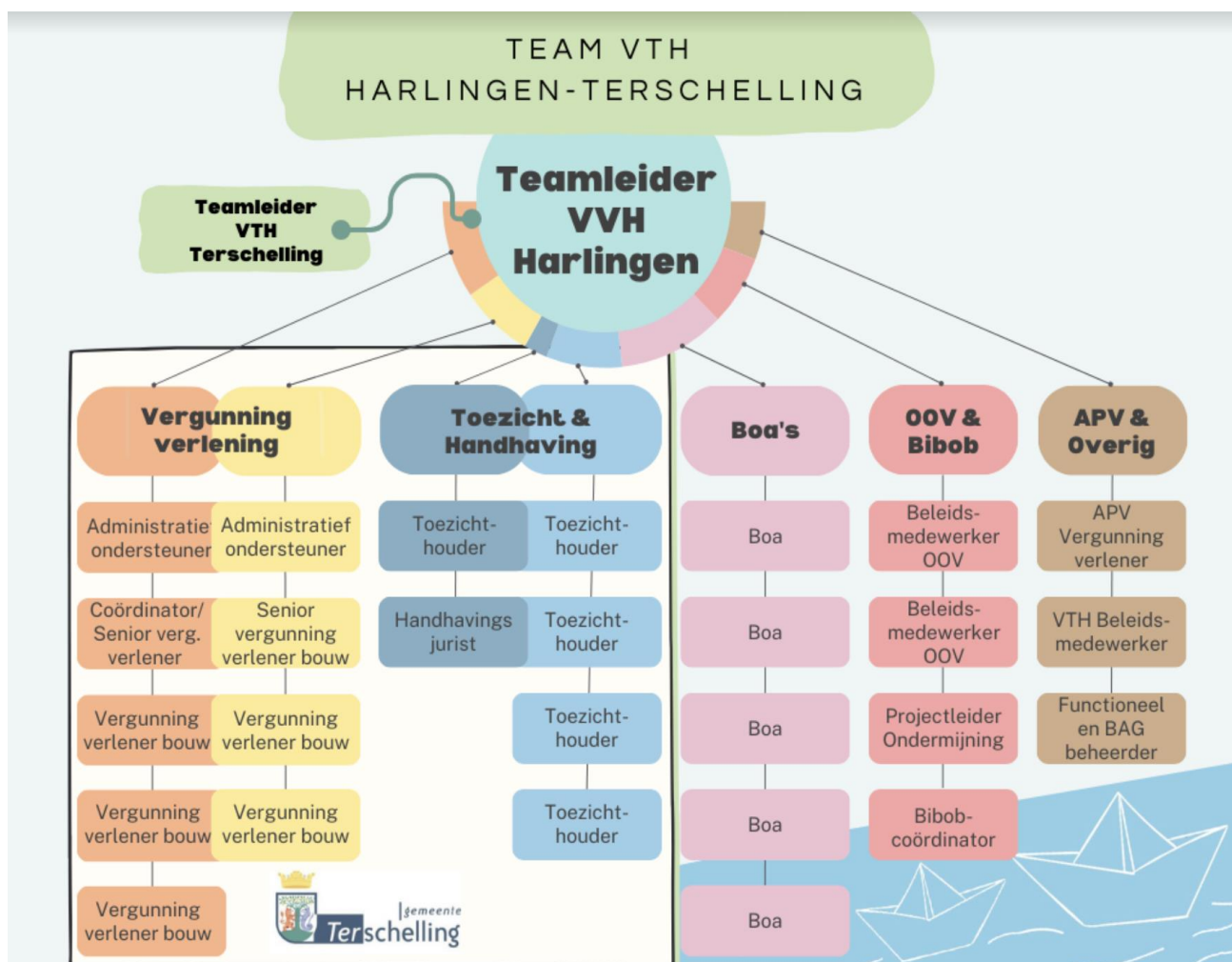
De gemeenten Harlingen en Terschelling hebben de ambitie om te beschikken over een gezamenlijk team VTH. Het uitgangspunt hierbij is dat medewerkers van gemeente Harlingen en Terschelling inzetbaar zijn voor beide gemeenten, hierdoor hoeven de gemeenten het wiel niet opnieuw uit te vinden en is expertise van beide gemeenten uitwisselbaar.

In overeenstemming met de wettelijke regeling wordt ervoor gezorgd dat de benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt. Dit wordt gedaan in de begroting. Dit hoofdstuk gaat vooral in op de organisatie en de borging van de beschikbare middelen. Op de borging van de (daarmee overeenstemmende) benodigde middelen wordt ingegaan in paragraaf 2.4 en hoofdstukken 3, 4, 5 en 6.

Wij zorgen er steeds voor dat voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld door extra geld vrij te maken. Als dit niet mogelijk is, wordt in overleg met de betrokken partij(en) het uitvoeringsprogramma zo nodig aangepast.

2.1 Organogram

In het onderstaande overzicht is uiteengezet hoe de afdelingen van beide gemeenten zijn opgezet. Binnen de samenwerkingspool wordt specifiek samengewerkt op het onderdeel vergunningverlening, toezicht & handhaving. De Boa's, OOV & Bibob en APV hebben specifiek betrekking op de gemeente Harlingen. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de bezetting van beide gemeenten.

2.2 Beschikbare personele middelen

Bij vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn voornamelijk de teams RO, Openbare werken, Dienstverlening en Juridische zaken betrokken. Om tijdens de uitvoering de objectiviteit van werkzaamheden te borgen en (schijn op) belangenverstrengeling te voorkomen, hanteren wij bij vergunningverlening, toezicht en handhaving een functiescheiding op persoons-, dossier- en objectniveau.

Vergunningverlening

Voor vergunningverlening geldt dat de administratief medewerkers van team VTH een aanvraag of melding voor de inhoudelijke behandeling uitzet bij de betreffende vergunningverlener. Nadat de zaak inhoudelijk is afgehandeld, handelen de administratief medewerkers de zaak administratief af. Uitzonderingen hierop zijn de behandeling van eenvoudige vragen, APV- en alcoholvergunningen (wordt door de gemeente Terschelling zelf afgehandeld – geen onderdeel van dit team VTH) en sloop- en kapvergunningen. Deze aanvragen worden zelfstandig afgehandeld, weggezet bij de juiste persoon binnen- of buiten het team of uitgezet bij de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO).

Toezicht en handhaving

Toezichtzaken worden aangemaakt op basis van een verleende vergunning (opleveringscontrole) of op eigen initiatief (controle in het veld). Voor handhaving geldt dat de medewerkers van toezicht het handhavingstraject initieel opzetten en uitvoeren. Of en in hoeverre er juridische inzet nodig is, laat zich op voorhand niet plannen. De toezichthouder checkt op vaste momenten in bouwprocessen, maar wordt ook ingeschakeld bij verzoeken om handhaving en meldingen. De toezichthouder draagt ook ambtshalve casuïstiek aan bij de handhavingsjurist. Team Juridische zaken (Harlingen) en/of de handhavingsjurist pakt het (juridische) handhavingstraject op of neemt dit over van de toezichthouder.

Buitengewoon opsporingsambtenaren (Harlingen)

Onze boa's zijn opsporingsambtenaar, maar ook aangesteld als toezichthouder. Zij handhaven niet in de zin van de Gemeentewet, maar doen dit strafrechtelijk. De boa's zijn de oren en ogen voor onze gemeente. Aangezien de boa's belast zijn met toezicht en handhaving, worden hun werkzaamheden meegenomen in dit uitvoeringsprogramma.

OOV & Bibob (Harlingen)

De afdeling OOV & Bibob bestaat uit twee beleidsmedewerkers OOV, een projectleider Ondermijning en een Bibob-coördinator. OOV heeft zelfstandige veiligheidstaken en maakt jaarlijks een eigen uitvoeringsprogramma en een jaarrapportage. De uit te voeren taken worden daarom niet meegenomen in dit uitvoeringsprogramma VTH.

APV & Overig (Harlingen)

Hieronder vallen de APV-vergunningverlener, de VTH beleidsmedewerker en de Functioneel/Bag-beheerder. De APV-vergunningverlener is belast met alle vergunningaanvragen met betrekking tot de Algemene Plaatselijke verordening (Evenementen, Terrasvergunningen, vergunningen op grond van de Alcoholwet etc.) De VTH beleidsmedewerker is belast met de uitvoering van de BIG-8-cyclus: Het opstellen van de jaarrapportage, het uitvoeringsprogramma en het VTH-beleidsplan. De functioneel/BAG-beheerder houdt het BAG-register bij en voert wijzigingen door in de VTH-applicatie.

Een weergave van de begrote vaste en ingehuurd formatie voor 2025, met functie (vacatureruimte) en aantal fte (peildatum 1 januari 2025) is te vinden in bijlage 1.

Zowel vergunningverlening als de administratieve ondersteuning is in 2024 voor beide gemeenten onderbezet geweest, wat de administratieve lasten niet ten goede kwam. Aan het eind van 2024 is de nodige vacatureruimte ingevuld, waardoor er voldoende capaciteit is om de werkzaamheden goed op te pakken in 2025.

De toezichthouders bouw hebben dit jaar voor het eerst te maken gehad met de Wkb. Hoewel er een verschuiving heeft plaatsgevonden in de taken en verantwoordelijkheden, blijft de druk op deze toezichthouders hoog in 2025. Er is een prioritering gemaakt waarmee risicogericht gestuurd wordt. Op Terschelling blijft de ingevulde capaciteit laag, waardoor keuzes gemaakt moeten worden in de uitvoering. Met de vervulling van de vacatureruimte op Terschelling (1 fte) zal deze situatie weer genormaliseerd worden.

De handhavingsjurist valt binnen de gemeente Harlingen onder juridische zaken. Er wordt voor 2024 en 2025, incidenteel, extra inzet gepleegd. De inzet van 0,45 fte. extra ondersteuning is gebaseerd op de ervaringscijfers tot dusver. T.b.v. een kwalitatief goede juridische ondersteuning is het wenselijk dit structureel in te zetten.

2.3 Begrote personele kosten en externe kosten

De bijdrage voor de begrote formatie ter uitvoering van dit programma (vooral loonkosten en personele- en organisatiekosten) is in 2024 en 2025 incidenteel gedekt door het opnemen van een daarmee overeenstemmend bedrag in de gemeentelijke begrotingen en inzet van een externe. De huidige bezetting is 2,7 fte met inzet op andere taken dan alleen toezichtsvraagstukken.

Voor 2026 en de jaren daarop volgend is de benodigde capaciteit voor de wettelijke taken op toezicht 7078 uren (UVP 2023). Om de wettelijke taken uit te voeren is er 1-1,5 fte extra nodig. Voor de structurele inzet van 0,45 handhavingsjurist zal in 2026 de begroting ook uitgebreid moeten worden.

2.4 Borging beschikbare en benodigde middelen

In hoofdstuk 3 (algemeen), 4 (Vergunningen), 5 (Toezicht & Handhaving) en 6 (Boa's, APV en bijzondere wetten) zijn de programma's verder uitgewerkt. Bij ieder programma is in de laatste paragraaf inzichtelijk gemaakt hoe de middelen geborgd zijn oftewel wat de benodigde uren voor de uitvoering van het programma zijn. Uiteraard betreft dit een beredeneerde schatting. Per 1 januari 2024 zijn twee grote wetten in werking getreden waarvan de gevolgen voor VTH nog niet zo goed zijn in te schatten als voor andere jaren. De omvang van het programma en de beschikbare middelen zijn op elkaar afgestemd, waardoor het uitvoeringsprogramma in beginsel uitvoerbaar is.

Onderbouwing uren: Een volledige FTE werkt 253 dagen x 7,2 uur = 1821 uren. Minus ziekte, verlof, training/cursus/overleggen, blijft aan werkbare uren over: 1300 uren. De tabellen zijn op basis van deze uren ingevuld.

In de praktijk komt het ziekteverzuimpercentage over 2024 uit op 6,7%. Dit percentage wordt voor 83% veroorzaakt door langdurig zieken. Zonder deze langdurig zieken is het ziekteverzuim 1,2%. Het aantal inzetbare uren zou in de praktijk voor een aantal afdelingen dan ook hoger liggen. Indien van toepassing wordt er in dit document per afdeling expliciet naar verwezen.

3 Programma VTH breed: Waar zetten we op in?

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan we stil bij ontwikkelingen die invloed hebben (gehad) op het werkveld van VTH in 2024 en 2025. Externe ontwikkelingen zoals nieuwe wetgeving stellen nieuwe eisen aan onze organisatie en onze werkwijzen. Ook intern staat de organisatie niet stil en zijn we in 2023 binnen de gemeente Harlingen gaan werken met een nieuw evenementenbeleid en een geactualiseerde APV. Er is voor beide gemeenten (vernieuwd) Bibob beleid vastgesteld en de handhavingsstrategie is aangepast aan de hand van de Omgevingswet. De algemene VTH brede activiteiten benoemen we in paragraaf 3.2 en in paragraaf 3.3 gaan we in op de borging van de voor het programma benodigde middelen.

3.2 VTH brede activiteiten 2024 en 2025

In deze paragraaf zetten wij de belangrijkste werkzaamheden uiteen die wij in 2024 en 2025 uitvoeren om de in het beleid genoemde doelen te realiseren. Voor het monitoren van het effect zijn, waar mogelijk, steeds de strategische doelen en indicatoren benoemd. De indicatoren sluiten aan bij de doelstelling en geven een beeld over in hoeverre doelstellingen behaald worden.

3.2.1 Beleidscyclus

Het uitvoeringsprogramma wordt meegenomen in de beleidscyclus Omgevingswet. Een programmatische en cyclische benadering van uitvoering en handhaving levert op grond van wettelijke verplichtingen de volgende producten:

- Beleid (4-jaarlijks);
- Uitvoeringsprogramma (jaarlijks vóór 1 februari);
- Jaarverslag (jaarlijks vóór 1 mei).

Aansluiten landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht

Het vorige beleid sloot aan bij de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) uit 2014. Begin 2024 is er provincie breed voor gekozen om aan te sluiten bij de Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De LHSO regelt dat alle handhavende instanties in Nederland de handhaving zo uniform mogelijk aanpakken. In de kern is deze strategie hetzelfde, maar deze strategie beschrijft en borgt de relatie tussen bestuursrecht en strafrecht nog beter dan zijn voorganger. Daarnaast is de strategie geschreven vanuit de terminologie die geldt onder de Omgevingswet. In 2024 is het beleid van beide gemeenten herzien zodat dit aansluit bij de LHSO.

Rapportages

Er worden rapportages gegenereerd (uit de verschillende applicaties) om te monitoren in hoeverre het uitvoeringsprogramma - en daarmee de beleidsmatige doelen - behaald worden. Deze rapportages worden gebruikt als input bij het schrijven van het jaarverslag. Dit is ook conform de wettelijke verplichting. Vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging moeten de applicaties PowerBI (eind 2024 aangeschaft) en Rx.Mission verder worden aangepast/ingericht om juiste rapportages te genereren. Daarnaast tonen de rapportages op dit moment niet de gewenste resultaten wat betreft splitsing in verschillende type aanvragen. Om beter verslag te leggen, worden in 2025 de activiteiten van de gerapporteerde werkzaamheden zichtbaar gemaakt in PowerBI en Rx.Mission. Deze activiteit levert een bijdrage aan de beleidsdoelstelling Omgevingswet en Wkb-proof werken. De indicatoren betreffen het verwerken van de activiteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in PowerBI en Rx.Mission voor meer uitgebreide rapportages.

3.2.2 Financiën

We proberen om zo efficiënt en effectief mogelijk met onze middelen om te gaan. De begroting dient dekkend te zijn voor onze inzet op risicobeheersing en beleidsdoelrealisatie. Wij inventariseren of de begroting voldoet aan deze beide elementen. Voor deze inventarisatie maken we de kosten en financiële middelen voor uitvoering en handhaving inzichtelijk. Dit doen we voor het algemene personele stuk, maar ook specifiek voor de activiteiten die we dat jaar willen verrichten om de doelen in onze U&H strategie te behalen. Een uitvoeringsprogramma draagt hieraan bij. Ook een jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma en de beleidsdoelrealisatie leveren hier input voor. Waar nodig vragen wij budgetten aan of stellen we dat gedurende de begrotingscyclus bij.

3.2.3 Kwaliteitsborging

Voor de kwaliteit van de uitvoering is de borging van een aantal zaken van belang:

Werkprocessen

Het vastleggen van onze werkprocessen is onder andere van belang voor de continuïteit van onze dienstverlening. Het ook daadwerkelijk werken volgens deze werkprocessen is van belang voor de uniformiteit van de uitvoering en handhaving, dus het op gelijke wijze handelen van de verschillende medewerkers. Beiden dragen bij aan het borgen van de kwaliteit van onze dienstverlening. Het opstellen en actueel houden van deze werkprocessen is, naast dat het een wettelijke verplichting is, ook van belang voor de bedrijfsvoering. Eind 2024 is de procesbeschrijvingsapplicatie Engage Process aangeschaft. Hierin worden de verschillende werkprocessen uit Rx.Mission opgenomen en de werkafspraken en dergelijke vastgelegd. In de loop van 2025 zullen we de opgestelde werkprocessen in de applicatie verder uitbreiden en gaan wij actief na waar de werkprocessen en protocollen nog ontbreken dan wel geactualiseerd moeten worden (zie verder ook par. 4.3.2 en 5.3.2).

Kwaliteitscriteria

Het is belangrijk dat de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving goed is. Hiervoor zijn (landelijk) de zogenaamde "kwaliteitscriteria" in het leven geroepen, met daarin per deskundigheidsgebied minimale eisen aan o.a. opleiding(sniveau), werkervaring, tijdsbesteding en het aantal medewerkers.

Het op orde hebben van de werkprocessen en de kwaliteitscriteria sluit aan bij onze tweede en vierde doelstelling: het voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen VTH en het versterken van de keten van VTH door het borgen van afspraken en processen.

Wij zorgen dat we steeds een actueel overzicht hebben op de onderdelen waar we wel en niet voldoen aan de kwaliteitscriteria en nemen waar nodig actie om alsnog te voldoen. Indicator: In het jaarverslag zetten we de naleving van de kwaliteitscriteria uiteen, waarbij we aangeven waarom de kwaliteitscriteria al dan niet konden worden nageleefd en de te ondernemen acties om alsnog te voldoen. Hiermee geven we ook invulling aan de door de gemeenteraad vastgestelde verordening met betrekking tot de kwaliteitscriteria.

In de specifieke programma's geven wij aan welke eventuele actie(s) wij dit jaar uitvoeren om aan de kwaliteitscriteria te voldoen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de doelstelling om te voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken.

3.2.4 Ontwikkelingen

Om het overzichtelijk te maken, zijn alle thema's (ontwikkelingen) opgenomen in de monitoringstool doelen en acties 2023-2026 (bijlage 4).

Omgevingswet

Na enige vertraging is op 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking getreden. Gezien de grote ambitie die de rijksoverheid met de Omgevingswet nastreeft, zal er tot 2032 sprake zijn van een overgangssituatie. Deze overgangssituatie biedt gemeenten de mogelijkheid om de diverse bestemmingsplannen en relevante verordeningen onder te brengen in het omgevingsplan.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft op administratief gebied veel veranderd. Activiteiten worden nu los aangevraagd, waardoor er meer verwerkt moet worden. Daarnaast zijn de werkprocessen op dit vlak nog nieuw voor aanvrager en medewerker, waardoor de verwerking nog wat langer duurt. Naarmate het jaar vordert zullen ook deze werkprocessen naar verwachting steeds soepeler verlopen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is eveneens een wijziging doorgevoerd in de bevoegdheden van de gemeenteraad. In de oude situatie kon de gemeenteraad toestemming verlenen aan activiteiten die in strijd zijn met de regels uit het bestemmingsplan, door hiervoor een 'verklaring van geen bedenkingen' af te geven. Onder de Omgevingswet is deze bevoegdheid vervallen. Hiervoor in de plaats komt een bindend adviesrecht. Voor dit bindend adviesrecht is het noodzakelijk dat de gemeenteraad een activiteitenlijst samenstelt, waarin activiteiten zijn opgenomen die een positief, dan wel negatief advies krijgen. Beide gemeenten hebben een activiteitenlijst vastgesteld.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op 1 januari 2024 is eveneens de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De Wkb heeft als doel om de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht verder te verbeteren. De Wkb is mede ontstaan vanuit de wens van vereenvoudiging van vergunningstrajecten voor gemeente en bouwers met als resultaat lastenverlichting en versnelling. De Wkb wordt gefaseerd ingevoerd en geldt op dit moment voor bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 nieuwbouw (woningen). Afhankelijk van de ervaringen met de nieuwe wet zullen in de toekomst ook gevolgklasse 1 verbouw, gevolgklasse 2 (bibliotheken en onderwijsgebouwen) en gevolgklasse 3 (voetbalstadions en ziekenhuizen) volgen.

Een belangrijke wijziging ten opzichte van de huidige werkwijze, is de rol van private kwaliteitsborgers. Een private kwaliteitsborger controleert of het gebouw voldoet aan de wettelijke technische eisen in de ontwerpfase, maar ook op de bouwplaats. Voor het technische deel van de bouwactiviteiten verdwijnt de vergunningplicht en hiervoor komt een meldplicht in de plaats, dit betekent dat de gemeente niet hoeft te toetsen aan de bouwtechnische voorschriften. Het toezicht op de uitvoering van de bouw zal daarmee uitgevoerd worden door een private kwaliteitsborger. De gemeente blijft als bevoegd gezag wel degene die handhavend kan optreden, deze bevoegdheid heeft de private kwaliteitsborger niet.

Deze twee wetten zullen van invloed zijn op de eerder aangehaalde punten: werkprocessen en kwaliteitscriteria. In het kader van deze twee wetten worden de verschillende informatieproducten van de beide gemeenten zoveel mogelijk herschreven. Het voornaamste product is de website. Dit zal voor veel inwoners het startpunt vormen bij de zoektocht naar informatie. Het streven is om zo snel mogelijk een up-to-date website te hebben en te houden. In 2024 is de basis hiervoor gelegd en in 2025 zal de informatievoorziening verder worden aangevuld met waar behoefte is vanuit de inwoners. Voor Terschelling wordt er begin 2025 een Wkb-informatieavond georganiseerd voor aannemers en architecten. Dit sluit aan bij de doelstelling om actief en transparant te communiceren richting inwoners en de dienstverlening te verbeteren. Indicator: We gaan met steekproeven toetsen hoe en in welke frequentie er gecommuniceerd wordt over de voortgang van een zaak. Verbeterpunten worden meegenomen.

Hoewel de rol van de gemeente is gewijzigd, betekent dit op dit moment niet dat er minder capaciteit uitgaat naar dit onderwerp. 2024 stond in het teken van de overgang naar de nieuwe situatie. In 2025 zullen we de nieuwe wijzigingen nog meer zichtbaar moeten maken (informatievoorziening) en burgers en private partijen moeten begeleiden (dienstverlening). Daarnaast blijft de gemeente het bevoegd gezag op het gebied van handhaving.

Wet goed verhuurderschap Harlingen

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap (Wgv) in werking getreden. De Wgv heeft als doel om huurders beter te beschermen en de mogelijkheid te bieden om klachten in te dienen bij de gemeente. De wet introduceert drie instrumenten waarmee beter opgetreden wordt tegen slecht verhuurderschap, te weten:

1. het instellen van een gemeentelijk meldpunt, waar burgers terecht kunnen met signalen en klachten (verplicht);
2. het handhaven van de basisnorm voor goed verhuurderschap door het college van burgemeester en wethouders (verplicht); en
3. het invoeren van een verhuurvergunning regulier en voor arbeidsmigranten (optioneel).

Dit project wordt voor Harlingen verder opgepakt door toezicht en OOV in 2025.

Interne beleidsontwikkeling

In 2023 is er binnen de gemeente Harlingen gewerkt aan het actualiseren van de algemene plaatselijke verordening Harlingen 2024, deze is op 30 december in werking getreden. De herziene APV is afgestemd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Naast de herziening van de APV, is er ook gewerkt aan het opstellen van het 'Uitvoeringsbeleid evenementen in de gemeente Harlingen'. Dit beleidsstuk geeft duidelijkheid aan organisatoren, ondernemers en inwoners over de regels die van toepassing zijn bij het organiseren van een evenement in de gemeente Harlingen.

In 2023 en 2024 is binnen beide gemeenten een geactualiseerde Bibob beleid vastgesteld. Op basis van de 'Beleidsregel Bibob gemeente Harlingen 2023' en 'Beleidsregel Bibob Terschelling 2024' wordt de Wet Bibob toegepast bij elke aanvraag van een vergunning Drank- en Horecawet, Horeca-inrichtingen, coffeeshops, seksinrichtingen en speelautomatenhal.

Zaak- en objectgericht werken met Rx.Mission

In het najaar van 2023 zijn we volledig over gegaan op het systeem 'Rx.Mission'. Binnen Rx.Mission wordt zaak- en objectgericht gewerkt, waarbij alle relevante informatie gebundeld wordt. Op deze manier kan binnen het gehele systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving gemakkelijk informatie gedeeld en benut worden. Het gebruik van het systeem moet nog worden doorontwikkeld, maar naarmate het systeem beter gaat werken en medewerkers de werkprocessen onder de knie krijgen, zal Rx.Mission ons gaan helpen in de uitvoering van de werkzaamheden. Ook de koppeling met andere werkvelden willen we verder optimaliseren door via Rx.Mission te gaan werken: RO (advies), Openbare Werken (kapvergunning, inrit), Handhaving en Financiën.

Evaluatie samenwerkingspool

De huidige samenwerking tussen de gemeente Harlingen en Terschelling op het gebied van VTH bestaat sinds 1 januari 2022. Op verzoek van de directies van beide gemeenten is er aan het einde van 2023 en het begin van 2024 een evaluatie uitgevoerd ten aanzien van de samenwerking en het behalen van de beoogde doelstellingen/de uitvoering van de dienstverlening. Het eindrapport is in Q2 van 2024 opgeleverd, waarna de aanbevelingen en de daaruit voortvloeiende acties onder verantwoordelijkheid van de teamleiders in 2024 en 2025 worden gerealiseerd.

3.3 Borging benodigde middelen

Voor de uitvoering van het VTH brede programma verwachten wij in totaal de onderstaande personele middelen nodig te hebben:

Activiteitenprogramma VTH breed (Harlingen en Terschelling)	Paragraaf	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen	Indicatie uren 2025 Terschelling
Algemeen		175	100
Coördinerende werkzaamheden		175	100
Beleidscyclus	3.2.1	600	0
Jaarlijkse beleidswerkzaamheden/beleidscyclus		600	0
Herziening beleid		Onderdeel beleidscyclus	Onderdeel beleidscyclus + eigen inbreng
Rapportages		Onderdeel beleidscyclus	Onderdeel beleidscyclus + eigen inbreng
Financiën	3.2.2	50	Eigen inbreng
Inzichtelijk maken en borgen benodigde/beschikbare middelen		Onderdeel beleidscyclus	Onderdeel beleidscyclus + eigen inbreng
Budgetbeheer		50	Eigen inbreng
Kwaliteitsborging	3.2.3	Zie par. 4.4 en 5.4	Zie par. 4.4 en 5.4
Werkprocessen		-	-
Kwaliteitscriteria		-	-
Ontwikkelingen	3.2.4	500	240
Gebruikersbeheer		60	60
Overig/onvoorzien		440	180
Totaal benodigde uren		1325	340
Totaal begrote beschikbare uren vaste formatie (zie bijlage 1)		1665	In beschikbaarheid Harlingen opgenomen
0,78 + 0,5 fte			
Totaal begrote beschikbare uren ingehuurd formatie (zie bijlage 1)		0	0
Totaal beschikbare uren		1665	0

Figuur 1: Borging activiteitenprogramma VTH breed

4 Programma Vergunningen: Waar zetten we op in?

4.1 Doelen 2024 en 2025

Dit hoofdstuk is gekoppeld aan de doelstellingen uit het VTH-beleid Harlingen en de VTH-visie Terschelling. Op basis van deze strategische beleidsstukken vloeit een aantal concrete generieke doelstellingen voort. Wat we in 2024 en 2025 concreet voor deze generieke doelstellingen uitvoeren op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening hebben we in dit hoofdstuk opgenomen. Het programma is afgestemd op de begrote formatie en de afspraken met de uitvoeringsorganisaties. Een kanttekening hierbij is dat de inzet van medewerkers (en de werkvoorraad) voor een groot deel afhankelijk is van externe factoren.

In paragraaf 4.2 gaan we eerst in op de voor 2024 en 2025 geraamde reactieve inzet, waarna we in paragraaf 4.3 ingaan op de activiteiten die wij in 2024 hebben opgepakt en in 2025 verder oppakken om de doelen uit te beleidsstukken te realiseren. In paragraaf 4.4 gaan we ten slotte in op de borging van de voor het programma benodigde middelen.

4.2 Raming reactieve inzet 2024 en 2025

De vergunningverleners, administratieve en juridische ondersteuners behandelen vergunningen en meldingen en verzorgen informatieverstrekking en uitleg over geldende wet- en regelgeving. Samen met het adviseren over ruimtelijke regels beslaat dit het grootste gedeelte van het werk. De uitvoeringstaken zijn dan ook grotendeels afhankelijk van externe factoren. Het is bijna niet mogelijk om te sturen op de werkvoorraad. Het aantal ontvangen aanvragen en meldingen is vooral afhankelijk van initiatieven van burgers en bedrijven. Ook de omvang, volledigheid en juistheid van aanvragen of het aantal achteraf geconstateerde bouwwerken waarvoor wij alsnog een legaliserende omgevingsvergunning afgeven, kunnen een belangrijke rol spelen. Daarnaast zijn ontwikkelingen op lokaal, regionaal en landelijk niveau van invloed. De komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn hier voorbeelden van. De raming van de reactieve inzet bij vergunningverlening in 2024 en 2025 is gebaseerd op de gemiddelde resultaten van voorgaande jaren en bijgesteld op basis van de te verwachten ontwikkelingen.

Taakveld vergunningverlening	In 2023	Prognose 2024/2025 Harlingen	Prognose 2025 Terschelling	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen	Indicatie uren 2025 Terschelling
Eerstelijns vragen + omgevingsloket	-	-	-	200	120
Vooroverleg, principeverzoeken	42 + 23	80	50	480	300
Administratieve ondersteuning	-	-	-	742	742
Omgevingsvergunning aanvragen	178 + 93	204	115	2706	1695
Bouwen van een bouwwerk (algemeen)	124 + 87	125	90	1750	1260
Bouwen (i.c.m. monumentaal object)	19 + Onbekend	20	12	360	216
Gebruik in strijd met bestemmingsplan (in strijd met Omgevingsplan)	23 + Onbekend	20	12	360	216
Milieuvergunningen (en sloop- en asbest-)	FUMO	FUMO	FUMO	FUMO	FUMO
Uitvoeren werk of werkzaamheid	2	2	1	6	3
Inrit/uitweg	13	15 (Advies Team OW)	Team OW	90	-
(Doen) vellen van een houtopstand	18	20 (Advies Team OW)	Team OW	120	-

Brandveilig gebruik	1	2	0	20	0
Meldingen	168 + 46	179	46	769	84
Sloop, asbest etc.	69 + 36	70	40	105	60
Bouwen (bouwtechnische melding)	-	10	6	40	24
Brandveilig gebruik	3 + 0	3	0	24	-
APV-meldingen en vergunningen	96	96	-	600	-
Juridische procedures (bezwaar/beroep/voorlopige voorziening) en ondersteuning	Team JZ + handhavings-jurist	-	-	585 JZ (+1300)	1150

Figuur 2: Prognose (aanvragen) vergunningverlening 2024 en 2025

4.3 Activiteiten 2024 en 2025

Het uitvoeringsprogramma haakt in op het beleid door te omschrijven wat we dit jaar gaan doen om de in het beleid omschreven doelen te realiseren. Voor het monitoren van het effect zijn waar mogelijk steeds de strategische doelen en indicatoren benoemd. De indicatoren sluiten aan bij de doelstelling en geven een beeld over in hoeverre doelstellingen behaald worden. Om het overzichtelijk te maken, zijn de activiteiten/ontwikkelingen voor vergunningverlening ook opgenomen in de monitoringstool (bijlage 4).

4.3.1 Preventiestrategie

In paragraaf 3.2.4 is al aangehaald dat diverse informatieproducten zijn herschreven vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. De afdeling vergunningverlening (met ook de administratief medewerker) levert een bijdrage aan het actief en transparant communiceren richting inwoners en ondernemers. Overtredingen worden vaak voorkomen door aan de voorzijde actief te communiceren en voor te lichten. Ook verhoogt het de kans om een volledige aanvraag te ontvangen. Om dit te bereiken is reeds ingezet of wordt verder ingezet op:

- **Bouwspreekuur:** Voor inwoners en ondernemers is er de mogelijkheid om op afspraak informatie in te winnen;
- **Conceptverzoek:** Wij bieden potentiële aanvragers de mogelijkheid om een concreet plan als conceptaanvraag te laten toetsen aan het Omgevingsplan en/of welstandseisen (het voormalige schetsplan). Er zijn kosten verbonden aan deze toets, maar deze kosten (behalve welstand) worden afgetrokken van de leges bij een definitieve aanvraag;
- **Informatieverstrekking:** Wij informeren inwoners en bedrijven zo goed mogelijk over geldende wet- en regelgeving, waarbij ook wordt toegelicht waar bepaalde regelgeving vandaan komt. Dit doen wij o.a. via onze website, het bouwspreekuur of in het contact met de aanvrager.
- **Contact met vergunningverlening:** Vergunningverlening is op werkdagen op vooraf gecommuniceerde tijden (telefonisch) bereikbaar. Ook via de publieksbalie wordt contact opgenomen met VTH (terugbelverzoek/informatieverzoek). Via de website kan een aanvraag vooroverleg worden ingediend (via DSO voor Terschelling) om je concept bouwplan voor te leggen of er kan een afspraak gemaakt worden om het plan toe te lichten in het bouwspreekuur. Op deze manier proberen we de dienstverlening te bevorderen en de mogelijkheid tot het stellen van vragen zo laagdrempelig mogelijk te maken (zonder dat het ten koste gaat van het inhoudelijk werk van vergunningverlening). De indicator van deze activiteit betreft het aantal vooroverleggen en informatieverzoeken.

4.3.2 Vergunningenstrategie

De kerntaken die bij vergunningverlening binnen de overheid uitgevoerd moeten worden, zijn:

1. Inhoudelijke input leveren voor omgevingsoverleg en overleg met adviseurs;
2. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit (technisch)/omgevingsplanactiviteit bouwwerken (ruimtelijk) (of deel van meervoudige aanvraag dat daarop betrekking heeft). Bij de beoordeling voeren we de volgende werkzaamheden uit:
 - a. Controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud (inclusief berekeningen en rapportages) van aanvragen in relatie tot de aanvraagvereisten;
 - b. Toetsen aan het omgevingsplan of § 8.1.1 Besluit kwaliteit leefomgeving;
 - c. Toetsen aan Besluit bouwwerken leefomgeving en maatwerkregels in omgevingsplan op grond van Besluit bouwwerken leefomgeving, waarbij wij:
 - i. Bij de beoordeling van **bouwconstructies** gebruik maken van de diensten van een advies- en ingenieursbureau voor bouwconstructies (*actie om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; zie par. 3.2.3*);

- ii. Bij de beoordeling van aanvragen waarbij **milieu** om de hoek komt kijken, maken wij gebruik van de diensten van de FUMO (*actie om te voldoen aan de kwaliteitscriteria, zie 3.2.3*);
- iii. Voor de beoordeling van **brandveiligheid** bij de vooraf afgesproken categorieën van bouwwerken advies van de veiligheidsregio vragen (*actie om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; zie 3.2.3*);
- d. Opstellen concept-vergunning en bepalen voorschriften, eventueel op basis van bijdragen jurist en specialisten;
- e. Beoordelen aanvraag om toestemming voor gelijkwaardige maatregel of het anderszins toepassen van de gelijkwaardigheidsbepaling van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
- f. Beoordelen en afwegen legalisatiemogelijkheden bij afwijking van de vergunning.
- 3. Beoordelen aanvraag tijdelijke, binnenplanse of buitenplanse omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het omgevingsplan (in verband met het afwijkingbesluit) (of deel van meervoudige aanvraag dat daarop betrekking heeft):
 - a. Beoordelen aanvraag;
 - b. Opstellen concept-vergunning op basis van integrale afweging van (eventuele) bijdragen van (handhavings-)jurist en specialisten JZ.
- 4. Beoordelen zienswijzen, bezwaren en beroep bij een bouwactiviteit (technisch), omgevingsplanactiviteit bouwwerken (ruimtelijk) en/of omgevingsplanactiviteit gebruik gronden en bouwwerken in strijd met het omgevingsplan.
- 5. Beoordelen melding of gegevens en bescheiden voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van bouwwerken:
 - a. Beoordelen eventuele monumentale status, situatie beschermd stads- en dorpsgezicht en andere geldende kaders;
 - i. Als het een monument betreft, wordt een aanvraag aan de monumentencommissie voorgelegd.
 - b. Beoordelen wanneer specialisten (FUMO, Brandweer) moeten worden ingeschakeld;
 - i. Als dit het geval is, wordt advies ingewonnen bij de FUMO of Veiligheidsregio, of wordt het dossier volledig door de FUMO overgenomen. Zij zijn hiertoe gemandateerd.

Sloopmeldingen, bodemtaken en aanvragen waarbij het onderdeel "milieu" toestemming behoeft, worden in zijn geheel door de FUMO afgehandeld. In hoofdstuk 7 gaan we verder in op de taken die bij de FUMO zijn belegd.

Doelstelling is het borgen van kwaliteit en daardoor meer dienstverlenend te zijn. Door ons vergunningverleningsproces op bovenstaande wijze in te steken, maken we gebruik van externe expertise op de vlakken waarop we deze intern niet leveren. De overgang naar de Omgevingswet vraagt extra inzet op specifieke gebieden.

De indicator betreft het aantal (aangevraagde en verleende) omgevingsvergunningen binnen de behandeltermijn.

Dienstverlening

Bij vergunningverlening is onze doelstelling een klantvriendelijke dienstverlening door duidelijk te zijn in wat er verwacht mag worden, een luisterend oor te bieden en snel te reageren. Dit doen we door:

- Uiterlijk binnen 2 werkdagen, dan wel de anderszins gecommuniceerde termijn, terug te bellen (inclusief de juiste administratieve afhandeling);
- Zorgdragen voor interne vervanging bij afwezigheid, zodat tijdig teruggebeld wordt dan wel de juiste termijn gecommuniceerd kan worden;
- In ieder contact duidelijk te zijn over welke vervolgstappen op welke termijn verwacht gaan worden;
- De gemaakte afspraken met een initiatiefnemer en/of belanghebbende vast te leggen in het systeem, zodat deze voor iedere (vervangende) behandelaar inzichtelijk zijn;
- Gemaakte afspraken na te komen. Dit betekent ook dat als wij een afspraak niet (tijdig) kunnen naleven zoals beoogt, wij dit wel binnen de afgesproken termijn mededelen en een nieuwe termijn communiceren;
- Een ontvangstbevestiging binnen 5 werkdagen;
- Binnen de beslistermijn een besluit op de aanvraag te nemen;
- Geen vergunning buiten de behandeltermijn te verlenen (recht op schadevergoeding).

De indicator hierbij betreft het aantal 1) tijdig en juist afgehandelde telefoonnotities/informatieverzoeken, 2) aanvragen waarvan de beslistermijn is verlengd, 3) aanvragen buiten beslistermijn. Deze activiteiten leveren niet direct een bijdrage aan de gestelde strategische doelen. Deze activiteiten sluiten wel aan bij de wens om de dienstverlening van VTH te optimaliseren (hoofdlijnenakkoord).

4.3.3 Ontwikkelingen binnen vergunningverlening

De uitgestelde inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de Omgevingswet van 1 januari 2024 maakt dat we pas in het begin van 2024 aan de slag zijn gegaan met deze nieuwe wetten. Hoewel er voor de inwerkingtreding al veel voorbereidend werk is gedaan, hebben de eerste maanden van 2024 in het teken gestaan van het verder inrichten en leren werken met de Wkb en Omgevingswet.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 heeft op administratief vlak veel voor de gemeente en burgers veranderd. In het najaar van 2023 is er veel tijd gestoken in de voorbereiding op de Omgevingswet, denk aan de inventarisatie, het proefdraaien en het inrichten van Rx.Mission. 2024 zal in het teken staan van het leren werken met de omgevingswet zowel voor burger als ambtenaar. Dit betekent dat de behandeling van aanvragen langer duren en de productiviteit lager ligt dan de behandeling onder de, voorheen, bekende regelgeving. Voor 2024 en 2025 ligt, evenals in 2023, de focus op het binnen de wettelijke termijnen behandelen van de aanvragen.

Voor beide gemeenten is een onderzoek uitgevoerd waarin de gevolgen van de Omgevingswet voor de organisatie in kaart zijn gebracht. In het kort betekent dit voor de gemeenten:

- Gemeente Terschelling
 - Ow 124 uur extra voor de bouwtechnische beoordeling
 - Ow 166 uur extra voor de participatietoets bij vergunningverlening
- Gemeente Harlingen
 - Ow 230 uur extra voor de bouwtechnische beoordeling
 - Ow 359 uur extra voor de participatietoets bij vergunningverlening

Opstellen (Wkb) werkprocessen

De inwerkingtreding van de Wkb betekent dat niet alle bouwactiviteiten vergunningplichtig zijn. Bouwwerken in gevolgklasse 1 nieuwbouw worden vanuit de gemeente niet langer technisch beoordeeld, dit wordt uitgevoerd door een private kwaliteitsborger. Deze verandering betekent dat er werkzaamheden wegvallen die eerder uitgingen naar de technische beoordeling. Deze uren zullen in 2024 uitgaan naar het leren werken met de Wkb. Daarnaast blijft de gemeente het bevoegd gezag ten aanzien van de handhaving, waardoor ook hier inzet op nodig zal blijven.

De gemeente Harlingen beschikt over een werkproces waarin uitgewerkt is hoe diverse processen verlopen. Hoe omgegaan wordt met de lokale bijzondere omstandigheden is hier in 2024 aan toegevoegd. De gemeente Terschelling heeft de werkprocessen van de gemeente Harlingen overgenomen en vastgesteld. In de werkprocessen worden de eigen lokale bijzondere omstandigheden meegenomen.

Eind 2024 is de procesbeschrijvingsapplicatie Engage Process aangeschaft. Hierin worden alle processen beschreven. Hierin worden de verschillende werkprocessen uit Rx.Mission opgenomen en de werkafspraken en dergelijke vastgelegd. In de loop van 2025 zullen we de opgestelde werkprocessen in de applicatie verder uitbreiden en gaan wij actief na waar de werkprocessen en protocollen nog ontbreken dan wel geactualiseerd moeten worden.

Rx.Mission wordt verder ingericht

In Rx.Mission werken we op een overzichtelijke manier zaak- en objectgericht. In het najaar van 2023 is Rx.Mission geïmplementeerd bij de gemeente Harlingen en Terschelling. Het werken met het systeem, mede in de context van nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet, verloopt nog niet helemaal vlekkeloos. In het systeem zelf zitten nog enkele aspecten die aangepast moeten worden naar onze wensen. Dit geldt onder andere voor het gekoppelde systeem 'Op pad', dat door toezicht en handhaving gebruikt kan worden. Dit maakt dat dit gelieerde systeem op dit moment dan ook nog niet in gebruik is genomen door toezicht en handhaving. In 2024 is de applicatie nog niet verder doorontwikkeld. Het is de ambitie om in 2025 ook met dit onderdeel te gaan werken.

In 2024 hebben we ons het systeem langzaam eigen gemaakt, waardoor werkprocessen vergemakkelijkt worden. Hierbij is en wordt nauw samengewerkt met de ontwikkelaar van het systeem, zodat alle onderdelen van Rx.Mission goed uitgewerkt worden. We zorgen er in samenhang met de aanschaf van 'PowerBI' voor dat het in 2025 mogelijk is om een managementrapportage op maat uit te draaien vanuit het systeem.

In het zaakstelsel (Rx.Mission) zitten er in het jaar 2025 de nodige positieve veranderingen aan te komen. Zo wordt naar verwachting halverwege 2025 in Rx.Mission Omgevingsdossier 2.0 opgeleverd.

Dit zijn locatiegerichte dossiers waar alle verschillende zaken (aanvragen, meldingen, controles etc). onder komen te hangen. Nu staan deze nog in 'losse' omgevingsdossiers.

Daarnaast komt er een nieuwe beoordelings- en een financiële module in Rx.Mission, die de kwaliteit en behandeling van de zaken verder ten goede komt (zie afbeelding hieronder). Ook OpPad (de applicatie voor toezichthouders) zal een wijziging krijgen, zodat vanuit het omgevingsdossier stukken worden uitgewisseld. Om deze komende verbeteringen te gebruiken, wordt inzet verwacht van het team bij reeds afgesloten zaken (handmatig doorzetten/nieuwe zaak aanmaken).

Indieningsvereisten en inhoudelijke criteria toetsen:

Met de overgang naar Rx.Mission in 2023 is in Harlingen al eens gesproken over de omzetting (migratie) van zaken uit het oude systeem (SquitXO). Na oplevering van Omgevingsdossier 2.0 zal een project worden opgestart om zowel de oude zaken te migreren (zaakmigratie) als de omgevingsdossiers van bestaande zaken samen te voegen in Rx.Mission. Om hoeveel zaken dit gaat, zal op dat moment concreet geïnventariseerd moeten worden. Dit project gaat naar verwachting wel geld (uitbesteding) en tijdsinzet kosten in Q3 en Q4 2025.

In 2024 is een start gemaakt om met de aanvrager te corresponderen vanuit het zaakstelsel. Berichten worden ontvangen in een eigen omgeving (jeleefomgeving.nl). Hierin komt op den duur alle correspondentie te staan die over één locatie gaan. Dit is verder ingericht en de werkwijze wordt ook voor meerdere zaaktypes uitgerold. In 2025 zal de focus liggen om de informatie naar aanvragers te optimaliseren (informatiepakket op maat, informatie op de website up-to-date en één berichtenmodule).

Chatbot voor vergunningvragen (AI)

Er wordt ingezet op Artificial intelligence. In 2025 wordt een chatbot ingericht die helpt bij vragen over de Omgevingswet, de Wkb maar ook bij de onderbouwing van de beoordeling (inhoudelijke beoordelingskaders en juridische kaders) etc. Deze chatbot zal in eerste instantie bedoeld zijn voor intern gebruik, maar zal in de toekomst mogelijk breder worden ingezet.

Bouwspreekuur Harlingen en Terschelling

Het bouwspreekuur op woensdagmiddag aan de Waddenpromenade is goed bevallen vanuit de burgers en de medewerkers in Harlingen. Naar aanleiding van het bouwspreekuur in Harlingen, is er in 2024 ook een bouwspreekuur op Terschelling opgezet. Ten aanzien van bouwonderwerpen worden burgers nu ook binnen de eigen gemeente geholpen. In 2024 en 2025 blijven we dit bouwspreekuur organiseren om de dienstverlening richting aanvragers optimaal te houden.

Kwaliteit van aanvragen Harlingen en Terschelling

Er is moeilijk grip te krijgen op de kwaliteit van aanvragen. De wisselingen in kwaliteit van aanvragen komt het vergunningverleningsproces en de snelheid van afhandeling niet ten goede. Het is noodzaak om in 2025 de kwaliteit van aanvragen verder te verbeteren. Bij incomplete aanvragen wordt verzocht de aanvraag aan te vullen. Bij geen reactie op een eenmalig herhaalverzoek, wordt de zaak gesloten.

Ook zou de beoordeling van aanvragen meer gelijk getrokken moeten worden. Met de komst van de Omgevingswet zijn werkwijzen (beoordelingskaders, indieningsvereisten) sterk veranderd. Ook bouwkosten worden niet goed beoordeeld. Voor dit punt is er bij de nieuwe legesverordening 2025 voor Harlingen daarom een normkostenregeling voor bouwleges gemeente Harlingen vastgesteld. Hiermee worden de opgeven bouwkosten bij aanvragen op een eenvoudige en eenduidige manier bepaald en vastgesteld. Bijkomend voordeel is dat er hiermee wordt aangesloten op de werkwijze van de gemeente Terschelling, die eenzelfde normkostenregeling reeds toepast.

Gebiedsgericht vergunning verlenen en 'flitsvergunningen' Harlingen

Toezicht wordt al gebiedsgericht uitgevoerd. In 2025 wordt er ook een slag gemaakt om meer gebiedsgericht vergunningen te gaan verlenen. Hiervoor zal per gebied een pakket regels opgesteld worden die voor ieder gebied van toepassing zijn/eenvoudig raadpleegbaar zijn voor aanvragers.

Verder wordt er gewerkt aan het uitgeven van 'flitsvergunningen'. Hiervoor zal in eerste instantie gekeken worden naar de inrichting hiervan bij buurgemeenten: Welke activiteiten komen in aanmerking voor een flitsvergunning? Er wordt per activiteit een lijst met criteria opgesteld onder welke voorwaarden een aanvraag in aanmerking komt voor een flitsvergunning. Ook zou een samenhang met bijvoorbeeld verduurzaming gemaakt kunnen worden of zou er – om de behandeltermijn van de vergunningaanvraag te verkorten – gekeken kunnen worden naar een wijziging van de welstandsnota (welstandsvrij maken van specifieke gevallen/van vooroverleg naar definitieve aanvraag niet opnieuw langs welstand (bij een ongewijzigde aanvraag)).

Wegsleeperverordening Harlingen

In 2023 is er een nieuwe wegsleeperverordening aangenomen. Op basis van deze wegsleeperverordening dienen nog een aantal juridische implicaties verwerkt te worden, zoals: inrichting van de werkprocessen, actuele contracten met de wegsleper en de locatie waar voertuigen worden gestald.

Verduurzaming Terschelling

In 2023 veroorzaakten de hoge energiekosten voor een versnelling in de zoektocht naar verduurzamende maatregelen bij inwoners en bedrijven. In 2024 is deze trend meer onderdeel geworden van de dagelijkse werkzaamheden. Binnen de gemeente Terschelling wordt nog een inhaalslag verwacht vanuit inwoners en bedrijven, dit gaat effect hebben op de werkdruk.

Wonen Terschelling

Wonen is een speerpunt voor de gemeente Terschelling. De komende jaren worden veel extra woningen gerealiseerd op Terschelling, zowel door WoonFriesland als door de inwoners van Terschelling. We zetten ons in om deze ontwikkeling zo veel mogelijk te ondersteunen en hebben een faciliterende houding.

4.4 Borging benodigde middelen

Activiteitenprogramma vergunningen	Paragraaf	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen	Indicatie uren 2025 Terschelling
Preventiestrategie	4.3.1	855	595
Bouwbalie, eerstelijnsvragen en informatieverzoeken		200	120
Conceptverzoek		480	300
Werkprocessen		75	75
Kwaliteitscriteria		100	100
Vergunningenstrategie	4.3.2	3947	2921
Vergunningverlening/meldingen en -intrekking		2725	1779
Administratieve ondersteuning		742	742
Bouwsprekkuur/welstand		300	270
Coördinatie/afstemming ketenpartners		180	130
Juridische ondersteuning & procedures (bezwaar/beroep/voorlopige voorziening) met bijbehorende werkzaamheden		<i>In programma toezicht en handhaving opgenomen</i>	<i>In programma toezicht en handhaving opgenomen</i>
Ontwikkelingen	4.3.3	1209	1590
Omgevingswet en Wkb		589	290
Rx.Mission en werkprocessen		300	300
Projecten		400	300
Ondersteuning ontwikkelingen (inhuur bij afdeling RO)		- 600	-
Overig/onvoorzien		520	700
Totaal benodigde uren		6161	5106
Totaal begrote beschikbare uren vaste formatie (zie bijlage 1)		5345	4485
4,11 / 3,45 fte.			
Totaal begrote beschikbare uren ingehuurd formatie (zie bijlage 1)		725	650
0,56 / 0,50 fte.			
Totaal beschikbare uren		6070	5135

Figuur 3: Borging activiteitenprogramma vergunningverlening

5 Programma Toezicht & Handhaving: Waar zetten we op in?

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij de belangrijkste activiteiten waar we in 2024 en 2025 op inzetten. In paragraaf 5.2 gaan wij eerst in op de voor 2024 en 2025 geraamde reactieve inzet, waarna wij paragraaf 5.3 ingaan op de activiteiten die wij in 2025 oppakken om de doelen uit de beleidsstukken te realiseren. In paragraaf 5.4 gaan we tenslotte in op de borging van de voor het programma benodigde middelen.

5.2 Raming reactieve inzet 2024 en 2025

De medewerkers toezicht en handhaving houden toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving. Zij houden toezicht op verleende omgevingsvergunningen, behandelen verzoeken om handhaving en klachten en gaan (waar nodig) af op meldingen en signalen. Ook verzorgen zij o.a. informatieverstrekking en uitleg over geldende wet- en regelgeving. De inzet is vooral afhankelijk van enerzijds het aantal en de uitvoering van de verleende omgevingsvergunningen en anderzijds het algemene naleefgedrag van burgers, bedrijven en instanties. De werkzaamheden van toezicht en handhaving zijn op voorhand niet te plannen. Daarnaast speelt de complexiteit van het dossier, de politieke context en de aangewende rechtsmiddelen een grote rol bij de inzet.

Om taken uit te voeren is er voor toezicht (en handhaving) een prioritering gemaakt op basis van de risico-matrix die in het verleden is ingevuld voor toezicht in het kader van de VTH-samenwerkingspool (visiedocument) en het VTH-beleidsplan 2023-2027 (zie hiervoor ook het Excel-bestand 'Risicomatrix Harlingen 2024 en 2025' dat als bijlage is toegevoegd).

Er is 3460 uur (2,67 Fte) beschikbaar in 2024 en in 2025 voor Harlingen (en 0,89 Fte inhuur). Terschelling maakt – net als in 2024 – gebruik van een toezichthouder op inhuurbasis voor 14 uren in de week (0,39 Fte). De vacature voor toezichthouder voor Terschelling is nog vacant.

Het grootste gedeelte van de tijd van Harlingen wordt ingezet op gevolgklasse 1 verbouw en gevolgklasse 2 (inclusief oplevering evt. meldingen brandveilig gebruik) en illegale (ver)bouw in de Binnenstad/Veerhavengebied/Nieuwe Willemshaven.

Dat betekent dat er geen tijd gereserveerd wordt voor bijvoorbeeld gevolgklasse 3 bouwwerken, aanlegvergunningen, tijdelijke bouw (controle op afbreken bouwwerken), vergunningvrije bouw of reclame- en sloopvergunningen. Wel is er voor onvoorziene situaties tijd gereserveerd, waarbij het kan zijn dat voor een onderwerp - waar geen tijd voor gereserveerd is, maar gelet op de potentieel grote gevolgen voor de omgeving – toch inzet gepleegd kan worden.

Omdat voor toezicht Terschelling weinig uren beschikbaar zijn, betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden. Er wordt gestuurd op risicogericht toezicht, waarbij alleen noodzakelijke zaken worden opgepakt. Er wordt een inschatting gemaakt van de vergunningaanvragen/verleende vergunningen/binnengekomen meldingen en handhavingsverzoeken. In overleg met de handhavingsjurist worden wekelijks de toezichtcontroles hierop ingepland.

Op basis van o.a. de prioritering en de gegevens van voorgaande jaren is er op hoofdlijnen een inschatting gemaakt van de te verwachten reactieve inzet in aantallen en/of uren. Kanttekening hierbij is dat de registratie de afgelopen jaren niet optimaal en volledig was en er knelpunten waren in de bezetting.

Taakveld toezicht en handhaving	In 2023	Prognose 2024/2025 Harlingen	Prognose 2025 Terschelling	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen	Indicatie uren 2025 Terschelling
Opleveringsfase					
Bouwtoezicht	145 + Onbekend	150	50	2650 + 200	600
Handhavingsacties voortvloeiende uit het bouwtoezicht	30 + Onbekend	-	-	280	150
Beheer/ of gebruiksfase					
Signalen en handhavingsverzoeken	13 + 21	12	20	174	250
Invorderingsprocedures	2 + 0	2	0	36	0
Juridische procedures (bezwaar/beroep/voorlopige voorziening) en ondersteuning	39 + 23 Team JZ + handhavingsjurist	40	20	585 JZ (+1300)	900

Figuur 4: Prognose toezicht- en handhavingszaken 2024 en 2025 (excl. Boa's)

5.3 Activiteiten 2024 en 2025

Het uitvoeringsprogramma haakt in op het beleid door te omschrijven wat we dit jaar gaan doen om de in het beleid omschreven doelen te realiseren. Voor het monitoren van het effect zijn waar mogelijk steeds de strategische doelen en indicatoren benoemd. De indicatoren sluiten aan bij de doelstelling en geven een beeld over in hoeverre doelstellingen behaald worden. Om het overzichtelijk te maken, zijn de activiteiten/speerpunten voor toezicht opgenomen in de monitoringstool (bijlage 4).

5.3.1 Preventiestrategie

Om de doelen in het beleid te realiseren zetten wij de preventiestrategie als volgt in:

Werkprocessen verbeteren

Op dit moment werken de toezichthouders van Harlingen (Sharepoint) en Terschelling (Mozard) in een eigen systeem. Het systeem 'Oppad' is, zoals eerder in dit document, nog niet toereikend om in gebruik te nemen. In 2025 wordt een update verwacht waarna ook de toezichthouders met Oppad gaan werken. De doelstelling die hier (in)direct bij gebaat is, is de doelstelling om kwaliteit van de organisatie en medewerkers beter te borgen. De indicator voor dit actiepoint vormt het inrichten van de handhavingsprocessen.

Communicatie en voorlichting

Overtredingen worden vaak voorkomen door aan de voorzijde actief te communiceren richting inwoners en door juiste voorlichting te geven. Het doel van deze activiteit is om in het voortraject zo veel mogelijk te doen om te voorkomen dat we achteraf (formeel) tot actie over moeten gaan. Hiertoe zetten we o.a. in op:

- **Informatieverstrekking:** wij informeren burgers en bedrijven zo veel mogelijk over geldende wet- en regelgeving. Dit doen wij doorlopend op o.a. de gemeentelijke website, maar ook in de vorm van brochures.
- **Toezichthouder:** burgers en bedrijven worden ook geïnformeerd door onze toezichthouder, die buiten veelal het eerste aanspreekpunt is. Een informele benadering gaat voor de formele benadering. Dat betekent dat de benadering zich richt op de (voordelen) naleving, benadrukken van het nut van regels, sociale norm en het voorkomen of ongedaan maken van overtredingen.

De indicator van deze activiteit betreft het aantal principeverzoeken en informatieverzoeken. Deze activiteit levert een bijdrage aan het strategische doel "preventief handhaven".

Deregulering

Naleefgedrag van burgers en bedrijven wordt verhoogd als men regels begrijpt en het nut hiervan inziet. Het is taak voor ons als overheid om te beoordelen of regels uit een verordening of richtlijnen nog voldoen en nodig zijn. Signalen hiervan geven wij door aan de medewerker(s) die verantwoordelijk zijn voor het betreffende product.

5.3.2 Toezicht- en sanctiestrategie

In deze paragraaf wordt ingegaan op toezicht en handhaving. De kerntaken die bij deze afdelingen binnen de overheid uitgevoerd moeten worden, zijn:

1. Uitvoeren toezicht aan de hand van vergunningstekeningen, vergunningvoorschriften en algemene bouw en RO-regels:
 - a. Toezicht houden op de uitvoering van de bouw, waarbij wij:
 - i. Controleren volgens de vastgestelde bestuurlijke prioritering en toezichtmatrix (zie hoofdstuk 1 en verder het VTH-beleid/visiedocument);
 - ii. Bij de beoordeling van en het controleren van **bouwconstructies** gebruik maken van de diensten van een advies- en ingenieursbureau voor bouwconstructies (Tauw) (*actie om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; zie par. 3.2.3*);
 - iii. Bij het controleren van vergunningen waarbij **milieu** om de hoek komt kijken, maken wij gebruik van de diensten van de FUMO (*actie om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; zie par. 3.2.3*);
 - b. Toezicht houden bij bestaande bouw;
 - c. Toezicht houden op sloopwerkzaamheden, exclusief asbest (via FUMO);
 - d. Toezicht houden op de naleving van veiligheidsvoorschriften;
 - e. Toezicht op de naleving van brandvoorschriften;
 - f. Toezicht houden op het gebruik van gebouwen, waarbij:
 - g. Toezicht houden op het gebruik van gronden;
 - h. Toezicht houden op werken/werkzaamheden.
2. Evt. inschakelen van een specialist voor complexe situaties en beoordelen toepasbaarheid advies van specialist.
3. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden/ambtelijke vooraankondiging maken.
4. Handhaven bij geconstateerde overtredingen, waarbij wij:
 - a. Conform het beleid en de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht hanteren.
5. Behandelen van de gereedmelding van aanleg, bouw en/of sloop.
6. Behandelen ongewone voorvallen, klachten, meldingen en handhavingsverzoeken.

Naast het toezicht op alle onder de basistaken vallende milieutaken (inclusief het aspect externe veiligheid en groene wetgeving) wordt ook het toezicht op bodem en slopen door de FUMO afgehandeld. De omgevingsdienst handelt deze taken af conform de regionale afspraken en het vastgestelde jaarprogramma 2024 (en 2025).

Doelstelling van deze activiteiten is het voorkomen van: onveilige situaties, overtredingen en hinder/overlast. Hierbij speelt ook snelheid en tijdigheid van optreden een belangrijke rol. Het is daarom van belang om de bezetting op orde te hebben. Het is nog onduidelijk hoe de komst van de Omgevingswet en Wkb de werkvoorraad van toezicht en handhaving zal beïnvloeden. Vooralsnog lijkt dit mee te vallen. Het is belangrijk om dit goed te monitoren en op tijd maatregelen te treffen wanneer de werkvoorraad te hoog wordt.

De indicator hierbij betreft het aantal controles, waarschuwingen, voornemens tot een last, opgelegde lasten. Deze activiteiten leveren een bijdrage aan de strategische doelen Borgen kwaliteit van de organisatie en de medewerkers en risico gestuurd werken.

Dienstverlening

Bij toezicht en handhaving is onze doelstelling een klantvriendelijke dienstverlening door duidelijk te zijn in wat er verwacht mag worden, een luisterend oor te bieden en snel te reageren. Dit doen we door:

- Uiterlijk binnen 2 werkdagen, dan wel de anderszins gecommuniceerde termijn, terug te bellen (inclusief de juiste administratieve afhandeling);
- Zorgdragen voor interne vervanging bij afwezigheid, zodat tijdig teruggebeld wordt dan wel de juiste termijn gecommuniceerd kan worden;
- In ieder contact duidelijk te zijn over welke vervolgstappen op welke termijn verwacht worden;
- De gemaakte afspraken met een initiatiefnemer en/of belanghebbende vast te leggen in het systeem, zodat deze voor iedere (vervangende) behandelaar inzichtelijk zijn;
- Gemaakte afspraken na te komen. Dit betekent ook dat als wij een afspraak niet (tijdig) kunnen naleven zoals beoogt, wij dit binnen de afgesproken termijn mededelen en een nieuwe termijn communiceren;
- Een ontvangstbevestiging binnen 5 werkdagen te versturen;
- Binnen de beslistermijn (z.s.m.) een besluit op een verzoek om handhaving te nemen;
- Een controlerapport binnen 10-15 werkdagen na controle op te maken en de bijbehorende brief binnen 10-15 werkdagen na het rapport te verzenden;
- Onze brieven (zoveel mogelijk) op B1 niveau te schrijven zodat iedereen deze begrijpt;
- Zo volledig mogelijk te zijn in waarschuwingsbrieven zodat inwoners en bedrijven weten wat de mogelijkheden zijn.

De indicatoren hierbij betreffen het aantal 1) tijdig en juist afgehandelde telefoonnotities, 2) binnen de (gecommuniceerde) beslistermijn genomen besluiten op verzoeken om handhaving en 3) het aantal controlerapporten dat binnen de beoogde termijn wordt opgemaakt en gecommuniceerd. Deze activiteiten leveren niet direct een bijdrage aan de gestelde strategische doelen. Deze activiteiten sluiten wel aan bij de wens om de dienstverlening van VTH te optimaliseren (hoofddlijnenakkoord).

5.3.3 Speerpunten toezicht en handhaving

Omgevingsplancontroles

Conformiteit aan het omgevingsplan is van grote waarde voor het woon- en leefklimaat in beide gemeenten. Een specifieke prioriteit voor de gemeente Terschelling is het tegengaan van recreatieve bewoning in woningen die bestemd zijn voor permanent gebruik. Deze recreatieve bewoning draagt bij aan de woningnood en drijft de prijzen van woningen op het eiland op. Daarnaast levert deze vorm van bewoning regelmatig hinder en overlast op, waarmee het woonklimaat wordt aangetast. Een vergelijkbare prioriteit is er bij het de aanpak van strijdig gebruik van aangemeerde schepen in de haven van Terschelling, met name ten aanzien van wonen op deze schepen.

De omgevingsplancontroles zijn ook in de gemeente Harlingen een prioriteit en vallen hier onder andere samen met de doelstelling die gesteld zijn in het kader van de Wet goed verhuurderschap en de aanpak van mensenhandel. Harlingen heeft in samenwerking met Boa's, OOV, Juristen, Bouwtoezicht, burgerzaken, politie, FUMO, VRF, Liander op één dag grootschalig een omgevingsplancontrole gedaan. Dit wordt in 2024 en 2025 ook twee keer in breed verband opgepakt.

Brandveiligheid

De toetsing op brandveiligheid wordt uitgevoerd door de veiligheidsregio Fryslân en valt onder de reguliere taken bij zowel de gemeente Harlingen als Terschelling. In 2024 en 2025 zal er in de gemeente Harlingen extra aandacht uitgaan naar de brandveiligheid in het kader van wonen boven winkels. Op basis van een inventarisatie zal beleid worden opgesteld en zal er handhavend worden opgetreden.

Logiesbeleid Harlingen

In 2024 wordt door middel van een digitale analyse (gecombineerd met de cijfers die bekend zijn bij de gemeente Harlingen) in kaart gebracht wat het logiesaanbod in de gemeente Harlingen is. Gedurende dit proces blijven we controlerondes bij bekende logiesverblijven uitvoeren en reageren we op klachten. Op basis van de digitale analyse, de bekende cijfers en de ervaringen van de uitgevoerde controles, wordt naar verwachting in 2025 logiesbeleid opgesteld.

Wet goed verhuurderschap Harlingen

We stellen een plan van aanpak op voor de taken die voortvloeien uit de Wet goed verhuurderschap. Hieraan koppelen we bestaande toezicht en handhavingstaken zoals de controles en de aanpak van mensenhandel.

Ondermijning Harlingen

De aanpak van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit is een prioriteit binnen de gemeenten Harlingen en Terschelling. Team VTH heeft een belangrijke rol in de aanpak van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit doordat er zowel een rol ligt bij het verlenen van vergunningen, alsook bij toezicht en handhaving binnen de gemeente. We zijn nauw betrokken bij interne projecten in de aanpak van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit. We voeren controles uit op basis van de beleidsregels Onzelfstandige huisvesting.

Beleidsregels intrekken omgevingsvergunningen Harlingen

Naast het handhaven op basis van de eerder genoemde prioritering, is er voor toezicht een wens om vergunningen op een juiste grond in te trekken. Op grond van art. 5.40 van de Omgevingswet heeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om omgevingsvergunningen in te trekken. Het is wenselijk om beleid vast te stellen hoe hiervan gebruik wordt gemaakt. In de loop van 2024 wordt hiervoor een inventarisatie gemaakt (hoeveel vergunningen komen hiervoor in aanmerking) en wordt er in 2025 (Q2) een collegevoorstel voorbereid om de beleidsregels en een startnotitie voor intrekking van vergunningen op te stellen.

Project Erfgoed en Duurzaamheid Harlingen

In 2024 is het project Erfgoed en Duurzaamheid (Hus en Hiem, VVH, monumenten, Toezicht en partijen uit de praktijk) opgestart. Hieruit is een lijst van aanbevelingen naar voren gekomen waarbij met name het verschil in kwaliteit van activiteiten en de dienstverlening een punt is dat voor verbetering vatbaar is. Ook is aangegeven dat dit project een vervolg krijgt in 2025. Middels een beleidswens is 50.000 euro beschikbaar gesteld. Daarmee zullen de volgende producten/diensten in 2025 worden opgestart:

1. Voorbeeldenboek (uitgangspunten voor vergunbaarheid)

Een voorbeeldenboek geeft aanvragers inzicht in wat mogelijk is (hiermee sturen naar vergunbare oplossingen, waarmee ook de monumentale kwaliteit behouden blijft. (Dokkum als voorbeeld: <https://eenwarmejasvooroudehuizen.nl/>)

2. Inlooploket voor (duurzaamheidsmaatregelen van) monumenten

In het kader van dienstverlening wordt een inlooploket ingericht voor monumenten, soortgelijk aan het reeds bestaande bouwsprekkuur.

3. Instandhoudingsplicht / subsidies voor gemeentelijk monumenten (lange termijn)

In Harlingen gelden dezelfde eisen voor gemeentelijke- als voor rijksmonumenten, maar er is geen subsidiemogelijkheid voor gemeentelijk monumenten. Hiervoor is 250.000 euro beschikbaar gesteld (in 4 jaar spreiden). Met een subsidiemogelijkheid is er meer sturing op en aandacht voor de instandhoudingsplicht van monumenten.

In het kader van dienstverlening is ook de informatie op de website voor verbetering vatbaar. Er is al gestart met een FAQ-pagina op de gemeentelijke website, die in 2025 verder wordt opgepakt en aangevuld (informatiepakket monumenten).

5.4 Borging benodigde middelen

Activiteitenprogramma toezicht en handhaving	Paragraaf	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen	Indicatie uren 2025 Terschelling
Preventiestrategie	5.3.1	200	100
Informatieverstrekking		100	50
Werkprocessen		100	50
Toezichtstrategie	5.3.2	2650 + 200	600
Toezicht opleveringsfase		1900	250
Toezicht handavingsverzoeken en signalen		174	250
Toezicht beheer/gebruiksfase		350	50
Coördinatie/afstemming ketenpartners		50	25
Overige activiteiten		376	25
Sanctiestrategie	5.3.2	585 JZ (+ 1300 = 1885)	1150
Handhaving vanuit toezicht		370	300
Handavingsverzoeken en signalen		175	250
Juridische procedures (bezwaar/beroep/voorlopige voorziening) met bijbehorende werkzaamheden		900	600
Invorderingswerkzaamheden		50	0
Lopende zaken en overige		390	50
Overige werkzaamheden en speerpunten toezicht en handhaving	5.3.3	1600	0
Kwaliteitsborging		In toezichtstrategie	In toezichtstrategie
Projecten		1300	0
Overige/Onvoorzien		350	0
Totaal benodigde uren		5235	1850
Totaal begrote beschikbare uren vaste formatie (zie bijlage 1) 2,67 / 1 Fte.		3460	1150
Totaal begrote beschikbare uren ingehuurd formatie (zie bijlage 1) 0,89 + 0,45 / 0,39 Fte.		1150 + 585	500
Totaal beschikbare uren		5195	1650

Figuur 5: Borging activiteitenprogramma toezicht en handhaving

6 Programma boa's, APV en bijzondere wetten (Harlingen)

Dit hoofdstuk is alleen van toepassing op de gemeente Harlingen, binnen de gemeente Terschelling vallen de boa's, de APV, evenementen en Bibob niet onder team VTH.

De geactualiseerde APV van de gemeente Harlingen bevat regels over de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente en biedt handvatten om op te treden tegen overlast, overtredingen en ondermijnende criminaliteit. In bijzondere wetten zijn specifieke onderwerpen uitgewerkt, zoals alcohol, drugs, integriteit en kansspelen.

6.1 Doelen 2024 en 2025

Dit hoofdstuk is gekoppeld aan de doelstellingen uit het VTH-beleid Harlingen. Op basis van dit strategische beleidsstuk vloeit een aantal concrete doelstellingen voort. Wat we in 2024 en 2025 concreet voor deze doelstellingen uitvoeren op het gebied van APV en bijzondere wetten hebben we in dit hoofdstuk opgenomen. Om het overzichtelijk te maken, zijn alle thema(ontwikkelingen) voor zover mogelijk opgenomen in de monitoringstool (bijlage 4).

6.1.1 Werkprocessen zijn up to date

Werken met het evenementenbeleid

In het najaar van 2023 is het 'Uitvoeringsbeleid evenementen in de gemeente Harlingen' vastgesteld. Dit nieuwe evenementenbeleid geeft duidelijkheid omtrent de regelgeving aan zowel organisatoren, ondernemers als aan de inwoners. Binnen dit nieuwe evenementenbeleid is een aantal wijzigingen doorgevoerd in het proces rondom vergunningverlening bij evenementen. Van organisatoren wordt verwacht dat zij zich aanmelden via een evenementenkalender, hierdoor ziet de gemeente toe op de spreiding van evenementen met het oog op de capaciteit van hulpverleners in de regio. In het nieuwe beleidsstuk is ook de definitie van een klein evenement ruimer opgezet, waardoor meer evenementen afgedaan worden met een melding.

Bibob-beleid (uitvoering, evaluatie, implementatie)

In 2024 is het Bibob-beleid geactualiseerd en geïmplementeerd in de nieuwe werkwijzen. In Q1/Q2 2025 wordt het huidige Bibob-beleid geëvalueerd. Bij de aanpassing/implementatie van de uitkomsten van de evaluatie zal rekening gehouden worden met de huidige capaciteit en de nog in te richten werkprocessen.

Aanverwant beleid APV

In de geactualiseerde APV is weer een actuele juridische basis gelegd voor lokale regelgeving in onze gemeente. In 2024 werken we op basis van de APV aanverwant beleid uit, te weten: terrassenbeleid en reclamebeleid. Deze aanverwante regelgeving op de APV zorgt voor goede bereikbaarheid van onze straten en pleinen en draagt bij aan de leefbaarheid binnen onze gemeente.

Aanwijsbesluiten APV

Met het vaststellen van de nieuwe APV dient ook een aantal aanwijsbesluiten opnieuw vastgesteld te worden. In 2024/2025 brengen we in kaart om welke aanwijsbesluiten dit gaat en zorgen we voor een actualisatie.

6.1.2 Speerpunten toezicht en handhaving en boa's

In 2025 richten we de werkzaamheden van de boa's meer projectmatig in. Het thema van de projecten bepalen we aan de hand van vragen en meldingen. Tijdens het Boa-overleg bespreken we lopende en afgeronde projecten en bepalen we komende projecten en inzet. De prioriteiten voor de boa's zijn:

- Parkeren;
- Jeugdoverlast;
- Evenementen;
- Drank- en horecatoezicht;
- Verwarde personen;
- Markt;
- Afval;
- Loslopende honden;
- Prostitutie
- Ondermijning.

Meer specifiek is er voor de inzet van de boa's een prioritering gemaakt op basis waarvan de inzet of werkzaamheden uitgevoerd worden in relatie tot de beschikbare tijd. Er is 5980 uur (4,6 Fte) beschikbaar in 2024 en in 2025. Hierbij kunnen 299 inzetbare uren worden geplust, omdat het hogere ziekteverzuim (langdurig zieken waar in paragraaf 2.4 naar wordt verwezen) niet van toepassing is op deze afdeling. Er wordt uitgegaan van 1365 werkbare uren per fte. Daarvan wordt het grootste gedeelte (hoge prioriteit) ingezet op toezicht openbare ruimte, meldingen/klachten openbare ruimte en (fiscaal) parkeertoezicht.

Door gebruik te maken van een prioritering worden keuzes gemaakt in het kader van noodzakelijkheid (hoge prioriteit gaat voor lagere prioriteit). Dat betekent ook dat het voorkomt dat zaken met een lage prioriteit zullen blijven liggen.

Reguliere werkzaamheden	Prioritering	Tijd in uren	Aantal fte.
Toezicht openbare ruimte	HOOG	814	0,60
Meldingen/klachten openbare ruimte (incl. bijtincidenten)	HOOG	877	0,65
Toezicht jeugd, alcohol en drugs	MIDDEL	420	0,31
Specifieke controles evenementen	MIDDEL	315	0,23
Parkeertoezicht (fiscaal)	MIDDEL/HOOG	1890 (+360 extern)	1,38
Verkeer/parkeren	MIDDEL	315	0,23
DVO met Vlieland (20u/pwk)	MIDDEL	756 (+244 rekening houdend met werkbare uren)	0,55
		5387	3,95

Aanvullende werkzaamheden	Prioritering	Tijd in uren	Aantal fte.
Handhaving binnenstad	MIDDEL	525	0,39
Controles Alcoholwet	MIDDEL/HOOG	263 (+extern)	0,19
Prostitutie interventie	LAAG	52	0,04
Onvoorzien		105	0,08
		945	0,69

Figuur 6: Prognose en risicomatrix boa-inzet Harlingen 2024 en 2025

**De werkzaamheden van de boa's worden niet worden gecategoriseerd als reguliere werkzaamheden en zijn sterk afhankelijk van klachten/meldingen of wat er wordt waargenomen in de praktijk. Op een aantal werkzaamheden na (controles evenementen, reguliere/periodieke controles) zijn de werkzaamheden doorgaans lastig in te plannen. Alle werkzaamheden worden met zijn tweeën uitgevoerd (ureninzet in prioritering is dubbel).*

**We hebben 4,6 fte. aan personele inzet beschikbaar in 2025 en we komen totaal op een schatting van 4,64 fte. aan werkzaamheden in 2025. O.b.v. bovenstaande prioritering zullen wij invulling geven aan de werkzaamheden. Werkzaamheden met een hogere prioritering worden altijd met voorrang opgepakt. Werkzaamheden met een gemiddelde prioriteit worden meestal opgepakt als er tijd en ruimte voor is, tenzij werkzaamheden met een hogere prioriteit voorrang hebben. Overige werkzaamheden of werkzaamheden met een lage prioriteit worden alleen opgepakt als daar tijd en ruimte voor is en er geen werkzaamheden met een hogere prioriteit voorrang hebben.*

**Parkeertoezicht wordt vanaf 1 januari 2025 deels uitgevoerd door een scanauto met extern personeel.*

**Controles voor de Alcoholwet worden grotendeels uitbesteed aan een externe partij.*

Toezicht openbare ruimte

Het toezicht in de openbare ruimte is gericht op het waarborgen van de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente. Boa's vervullen hierin een cruciale rol door te controleren op naleving van wetten en regels en waar nodig handhaving op te treden. Het toezicht draagt bij aan het voorkomen van overlast, het bevorderen van een veilige leefomgeving en het versterken van het gevoel van veiligheid onder inwoners.

Meldingen/klachten openbare ruimte

Hierbij gaat het over toezicht naar aanleiding van een klacht, melding of ambtelijke constatering. Inwoners dienen meldingen en klachten in via verschillende kanalen zoals online systemen, telefoon, sociale media of persoonlijk contact met de boa's. In de toekomst zou dit ook via één ingang (zaaksysteem) binnen moeten komen, zodat het werk eenvoudiger in tijd wordt weggezet.

Toezicht jeugd, alcohol en drugs

Het toezicht op jongeren in de openbare ruimte is essentieel. Boa's houden toezicht op het gedrag van jongeren, met speciale aandacht voor overlast en alcoholgebruik, en zorgen ervoor dat de wetgeving rondom de verkoop en consumptie wordt nageleefd. Dit omvat het uitvoeren van controles bij horecagelegenheden en evenementen waar Boa's letten op de leeftijd van jongeren en de verkoop van alcohol aan minderjarigen. De controles op de horecagelegenheden worden uitgevoerd door een extern bedrijf.

Specifieke controles evenementen

Op basis van de risico-inventarisatie, het vergunningverleningstraject en ervaringen uit het verleden, maken we een inschatting van evenementen waar we extra willen inzetten op toezicht. Na interne afstemming wordt bepaald welke evenementen gecontroleerd worden door de boa's.

Bij specifieke controles tijdens evenementen ligt de focus op het naleven van vergunningseisen en de bijbehorende regels om de veiligheid en orde te waarborgen. Boa's controleren of organisatoren zich houden aan de voorwaarden van de evenementenvergunning, zoals het aantal bezoekers, openingstijden, en het verstrekken van alcohol aan minderjarigen. Ze inspecteren ook of er voldoende beveiliging aanwezig is en of noodprocedures zijn getroffen. Daarnaast wordt er toezicht gehouden op geluidsoverlast en andere verstoringen van de openbare orde. Door regelmatig contact te houden met de politie, kan snel in worden gegrepen bij overtredingen en wordt ervoor gezorgd dat het evenement veilig en soepel verloopt. Na afloop van het evenement wordt het toezicht geëvalueerd om eventuele tekortkomingen te identificeren en aanbevelingen voor toekomstige evenementen te formuleren.

Parkeertoezicht (fiscaal)

Vanaf januari 2025 verbeteren we het parkeertoezicht met een scanauto en twee externe medewerkers die één keer per week langskomen. De scanauto scant automatisch kentekens en controleert op parkeervergunningen, waardoor sneller en effectiever gehandeld wordt. Ons eigen team zorgt voor het parkeertoezicht de rest van de week.

Verkeer/parkeren

Controles op excessen op het gebied van verkeer/parkeren worden meegenomen tijdens de surveillance, tenzij hierover klachten worden ingediend. In zijn algemeenheid nemen de klachten over verkeer/parkeren toe. Vanaf 2024 hebben de boa's landelijk de bevoegdheid om te handhaven op fietsverlichting, telefoongebruik op de fiets en het negeren van een rood licht door fietsen en voetgangers. Het handhavingsarrangement is hierop aangepast.

Blauwe zones

In Harlingen zijn een aantal blauwe zones. Deze wordt regelmatig meegenomen tijdens de surveillance.

Handhaving binnenstad

De bestuurlijke wens voor het verder aanpakken van illegale stort en dump van afval in de openbare ruimte en het vergroten van de inzet van zichtbare handhavingsactiviteit van de boa's in de binnenstad blijft ook in 2024 en 2025 relevant. Het illegaal en slordig parkeren in de binnenstad heeft daarbij grote prioriteit. Bij de inzet van de boa's wordt rekening gehouden met deze wens.

Controles Alcoholwet

In 2024 en 2025 blijven we extra tijd steken in het bezoeken van horecagelegenheden en sportclubs, waarbij de vergunningen worden gecontroleerd en waarbij de aandacht ligt op het schenken van alcohol aan minderjarige jeugd conform het Preventieplan Alcoholwet. Onze controles op de Alcoholwet worden op regelmatige basis uitgevoerd door een extern bedrijf.

Motie Boa's

Er is een motie aangenomen om het werkgebied en het takenpakket van de boa's te onderzoeken. Er wordt gekeken of er meer boa inzet nodig is en hoe dit ingericht moet worden. In de loop van 2025 zal hiervoor ook tijd gereserveerd moeten worden.

Controles Alcoholwet

Ook in 2024 en 2025 blijven we extra tijd steken in het bezoeken van horecagelegenheden en sportclubs, waarbij de vergunningen worden gecontroleerd en waarbij de aandacht ligt op het schenken van alcohol aan de minderjarige jeugd conform het Preventieplan Alcoholwet.

6.2 Borging benodigde middelen

Activiteitenprogramma Boa's, APV en bijzondere wetten	Paragraaf	Indicatie uren 2024/2025 Harlingen
Werkprocessen zijn up-to-date	6.1.1	1150
APV meldingen en -vergunningen		600
Drank en Horeca		250
Werkprocessen		100
Overig (APV en Bibob)		200
Speerpunten Boa's	6.1.2	5130
Toezicht openbare ruimte		775
Meldingen/klachten openbare ruimte (incl. bijtincidenten)		835
Toezicht jeugd, alcohol en lachgas		400
Specifieke controles evenementen		300
Parkeertoezicht (fiscaal)		1800 (+ 360 extern)
Verkeer/parkeren		300
DVO met Vlieland (20u/pwk)		720 (+ 280 rekening houdend met werkbare uren)
Overige werkzaamheden		900
Handhaving binnenstad		500
Controles Alcoholwet		250 (+ extern)
Prostitutie interventie		50
Overige/Onvoorzien		100
Totaal benodigde uren		7180
Totaal begrote beschikbare uren vaste formatie (zie bijlage 1) 4,6 + 0,89 Fte.		7130
Totaal begrote beschikbare uren ingehuurd formatie (zie bijlage 1)		0
Totaal beschikbare uren		7130

Figuur 7: Borging activiteitenprogramma Boa's, APV en bijzondere wetten

7 Milieu en VRF-Brandweer

Dit hoofdstuk is van toepassing voor zowel de gemeente Harlingen als de gemeente Terschelling.

7.1 Doelen 2024 en 2025

Het algemene doel dat we met het instrument vergunningverlening, toezicht en handhaving bij milieu en brandveiligheid nastreven, is het beschermen van het milieu en brandveiligheid en is meer specifiek toegespitst op geluid, geur, lucht, licht, water, bodem, trilling, natuur, afval en veiligheid (Fumo) en (brand)veiligheid in en om gebouwen.

Ter bevordering van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken op milieugebied binnen het omgevingsrecht zijn landelijk 29 omgevingsdiensten opgericht. Binnen de provincie Fryslân verzorgt de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) voor alle gemeenten en de provincie de basistaken. Voor zowel de gemeente Harlingen als Terschelling verzorgt de FUMO alle milieu-VTH-taken (zowel basis- als plustaken).

De werkzaamheden die de FUMO uitvoert omvat veel VTH-taken. Zo zijn de vergunningverlenende en meldingstaken veelal vraaggestuurd. Het afhandelen hiervan is een continu proces. Dat geldt eveneens voor de aan de vergunningverlening gerelateerde juridische werkzaamheden (bezwaar en beroep). Het plannen van deze werkzaamheden is daarom niet mogelijk. De afhandeling van al deze vraaggestuurde producten vraagt om een flexibele wijze van organiseren (het inspelen op piekmomenten in het werkaanbod). Daarnaast wordt tijd vrijgemaakt voor het actualiseren van vergunningen. De taken zoals inrichtinggebonden toezichtcontroles worden gedurende het betreffende jaar uitgevoerd. Deze toezichtactiviteiten worden gepland. De juridische handhavingswerkzaamheden zijn meer vraaggestuurd van aard. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van het toezicht en de te ontvangen handavingsverzoeken van burgers. Het plannen hiervan is daarom lastig, daarom zijn in de begroting hiervoor op basis van aannames uren opgenomen.

Eind 2020 hebben alle gemeenten en de provincie Fryslân uniform beleid met een bijbehorend risicomodel vastgesteld voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de gemeentelijke en provinciale taken die de FUMO uitvoert. De geactualiseerde APV van de gemeente Harlingen bevat regels over de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente en biedt handvatten om op te treden tegen overlast, overtredingen en ondermijnende criminaliteit. In bijzondere wetten zijn specifieke onderwerpen uitgewerkt, zoals alcohol, drugs, integriteit en kansspelen.

In een veiligheidsregio werken gemeenten samen op het gebied van brandweer, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en openbare orde en veiligheid. Het bestuur van een veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het functioneren van de regionale brandweer. Hierdoor beschikt de brandweer over voldoende mensen en middelen bij grote incidenten en rampen. De regionale brandweer blust niet alleen branden, maar moet ook branden voorkomen door te adviseren over brandpreventie. Jaarlijks worden er werkafspraken vastgelegd tussen de brandweer en de gemeenten over de advisering op VTH-taken.

7.2 Toezicht en handhaving FUMO

Het jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2024 (zie bijlage 3) is gebaseerd op het vastgestelde uniforme beleid met bijbehorend risicomodel en laat zien wat wij van de FUMO mogen verwachten aangaande de uitvoering van de reguliere VTH-taken voor inrichtinggebonden en niet-inrichtinggebonden basistaken (zoals toezicht Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en sloop-asbest). Ook is het programma voor ketentoezicht in hoofdlijnen opgenomen in dit jaarprogramma en een nadere uitwerking van de collectieve uren opgenomen in de begroting 2024.

7.2.1 Jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fryslân basistaken 2024

Om een zo groot mogelijk effect te realiseren om het gemeenschappelijke doel van een kwalitatief goede leefomgeving te bereiken, programmeert de FUMO op basis van een risicoanalyse, gestoeld op de risico's die onderdeel uitmaken van het VTH-beleid Fryslân. Niet alleen wordt gekeken waar de grootste risico's liggen, ook naleefgedrag wordt hierbij expliciet meegenomen.

Het risicogericht werken heeft voordelen maar kan ook nadelen hebben. Schaarre middelen van mensen en middelen worden efficiënt ingezet. Anderzijds kan het gevolg zijn dat een bedrijf of organisatie die niet valt onder een risicogericht toezichthouden slechter is dan verondersteld. Dit kan risico's met zich meebrengen op het terrein van hinder/leefbaarheid, volksgezondheid, flora en fauna, financiële veiligheid, economische veiligheid en fysieke veiligheid. Dit is uiteraard een logische kanttekening.

Het regionale programma voor 2024 omvat de volgende branche-aanpakken:

1. Afval
2. Intensieve veehouderij
3. Horeca, sport en recreatie
4. Tankstations met LPG
5. Tankstations zonder LPG
6. Vuurwerk
7. Beoordeling elektronische milieujaarverslagen (e-MjV controle) 43 bedrijven (excl. Brzo-inrichtingen) in Fryslân hebben de verplichting om een e-MjV in te dienen. Een e-MjV moet door het bevoegd gezag beoordeeld worden met het uit eindelijke doel te accorderen.

De afgelopen jaren werd ketenonderzoek vaak geïnitieerd vanuit het strafrecht. Dit kwam omdat in de praktijk bleek dat er fraude zoals valsheid in geschriften werd gepleegd, hetgeen een strafrechtelijke overtreding is. De fraude betekent in de praktijk bijvoorbeeld dat (gevaarlijke-)afvalstoffen illegaal worden afgezet in de agrarische sector of in de industrie zonder een afwijkende melding hiervan te maken. De FUMO zal een deel van haar ketenprogramma blijvend toespitsen op dit type onderzoeken en de benodigde samenwerking met diverse handhavingspartners daarbij voortzetten. Dergelijke zaken worden meestal alleen multidisciplinair aangepakt gezien de veelzijdigheid van overtredingen die er mee zijn gemoeid. We noemen dit inrichting-overschrijdende en complexe ketenprojecten.

Gezien eerder behaalde resultaten zullen wij blijven investeren in een gezamenlijke aanpak met de andere Noordelijke omgevingsdiensten. Het in 2022 gestarte project co-vergisters heeft in 2023 een vervolg gekregen. Gezien de huidige ontwikkelingen is de verwachting dat het project in 2024 wordt vervolgd.

Naast dit gezamenlijke project zal de FUMO ook zelfstandig ketenprojecten uitvoeren. Dit zullen zijn projecten op het gebied van onder andere asbest, bodem en afval. Deze thema's zullen nog worden uitgewerkt.

Ook in 2024 voert de FUMO zgn. collectieve taken uit. Collectieve taken zijn taken waarvoor in principe alle deelnemers opdrachtgever zijn, waar alle deelnemers in bepaalde mate belang hebben bij de uitvoering van de taken en die niet of nauwelijks toe te wijzen zijn aan individuele deelnemers. Het zijn geen basistaken, maar de taken komen wel ten goede aan de uitvoering van de basistaken.

De afspraken met de FUMO worden per 2025 separaat aangeleverd inclusief plustaken (die conform de gemaakte afspraken worden uitgevoerd). Het uitvoeringsprogramma 2025 is daarom niet (ter vaststelling) als bijlage toegevoegd.

7.3 VRF-Brandweer

De gemaakte werkafspraken brandweer – gemeente Harlingen en brandweer – gemeente Terschelling zijn door de beide gemeenten vastgesteld. De werkafspraken houden kortweg in:

Module 1:

Toetsing (activiteit 'bouwen', activiteit 'brandveilig gebruik', activiteit 'beoordelen Programma van Eisen (PvE)' en bouwinspecties.

Module 2:

Toezicht (geplande periodieke controles met hercontrole (afkeur en goedkeur).

8 Methodiek evalueren en monitoren

Dit hoofdstuk is van toepassing voor zowel de gemeente Harlingen als de gemeente Terschelling.

8.1 Lokale taken

Door monitoring van de resultaten en voortgang van de uitvoering van het beleid en uitvoeringsprogramma houden we zicht op de mate van doelrealisatie (effectiviteit). De monitoringsresultaten geven wij weer in het jaarverslag. Het jaarverslag wordt gebruikt voor het bijsturen van de operationele cyclus. Dit is van belang voor eventuele bijsturing en de verantwoording aan onze raad en burgers.

De wijze waarop wij monitoren leggen wij jaarlijks vast in het uitvoeringsprogramma via indicatoren. Wij registreren via de backoffice applicaties PowerBI en SharePoint, het zaaksysteem Rx.Mission, Djuma en CityControl-SigmaX, Mozard en het tijdschrijfsysteem TimEnterprise. Het gaat dan om de volgende gegevens:

- Het aantal en de aard van de ingediende aanvragen omgevingsvergunningen;
- Het aantal besluiten op basis van de ingediende aanvragen onderverdeeld in relevante categorieën;
- Aantal (over mogelijk overtredingen ontvangen) meldingen/klachten;
- Aantal verzoeken om handhaving;
- Aantal uitgevoerde controles;
- Aantal geconstateerde overtredingen;
- Aantal gegeven waarschuwingen;
- Aantal voornemens last onder dwangsom/bestuursdwang;
- Aantal opgelegde lasten onder dwangsom/bestuursdwang;
- Aantal processen verbaal;
- Aantal bezwaren, (hoger)beroepen en verzoeken om voorlopige voorziening;
- Het aantal waarnemingen;
- Het aantal verbalen;
- Tijdsbesteding.

Bijlagen

- Bijlage 1: Overzicht personele bezetting team VTH Harlingen en Terschelling (per 1-1-2025)
- Bijlage 2: Risicomatrix toezicht Harlingen 2024 en 2025
- Bijlage 3: Jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fryslân basistaken 2024 (PDF)
- Bijlage 4: Monitoringstool doelen en acties 2023-2026

Bijlage 1: Overzicht personele bezetting VTH Harlingen en Terschelling (per 1-1-2025)

		Harlingen		Terschelling
Vergunningverlening		Fte.		Fte.
Coördinator / Senior Verg. verl	Vast	0,67		
Verg. verl	Vast	1	Vast	1,0
Verg. verl	Vast	0,89	Vast	0,78
Verg. verl	Vast	0,78	Payroll	1,0
Administratief medew.	Vast	0,78	Vast	0,78
Subtotaal		4,11 fte.		3,45 fte.
Verg. verl	Inhuur	0,56	Inhuur	0,50
Vacatureruimte verg. verl.		X		X
Toezicht				
Toezichthouder	Vast	0,67		
Toezichthouder	Vast	1		
Toezichthouder	Vast	1		
Subtotaal		2,67 fte.		0 fte.
Toezichthouder	Inhuur	0,89		0,39
Vacatureruimte Toezicht		X		1 fte.
Handhaving				
Handhavingsjurist	Uitvoering door JZ	0	Payroll	0,89
Subtotaal		0 fte.		0,89 fte.
Handhavingsjurist	Inhuur	0,45		
OOV/Bibob				
Beleidsmedewerker OOV	Vast	0,89	Niet ondergebracht bij VTH	

Beleidsmedewerker OOV	Vast	0,67		
Projectl. ondermijning	Vast	0,89		
Bibob-coördinator	Vast	0,78		
Subtotaal		3,23 fte.		
Buitengewoon opsporingsambtenaren				
Boa	Vast	1	Niet ondergebracht bij VTH	
Boa	Vast	1		
Boa	Vast	1		
Boa	Vast	1		
Boa	Vast	0,6		
Subtotaal		4,6 fte.		
APV en overig				
APV-vergunningverlener	Vast	0,89	Niet ondergebracht bij VTH	
Beleidsmedewerker VTH	Vast	0,78		
Functioneel/BAG beheer	Vast	1		
Subtotaal		2,67 fte.		
Totaal VTH	Harlingen	8 fte.	Terschelling	4,88 fte.
Overig (niet-VTH Terschelling)		10,50 fte.		X
Totaal		18,50 fte.		4,88 fte.
Inhuur		1,89 fte.		0,72 fte.
Vacatureruimte				1 fte.